Cumartesi
5
ŞUBAT
1938
- 19 uncu yıl -
No. 5935
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi: Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1111
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062 - 1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

BUGÜN
16 sayfalık
ilâvemiz

2 mühim hâdise:

1-Gene bir İngiliz vapuru batırıldı

2-Hitler orduyu, kumandayı ele aldı

Topyekûn harb!

Falih Rıfkı ATAY

Bazı devletler harbı *insaniyleştirmek,* yani açık şehirleri ve silâhsız halkı taarruzdan korumak, kadın ve çocuk cinayetlerine mâni olabilmek için tedbir düşünmektedirler. *Topyekûn harb* nazariyecisi Ludendorf'un ruhu şadolabilir: Silâh kullananlar, artık hiç bir kayıd tanımaksızın, misline ancak ilk ve ortaçağ seferlerinde tesadüf edebileceğimiz imha usullerini tatbik etmektedirler.

Tarih okurken, arkalarında yanmadık şehir ve boğazlanmadık insan bırakmıyan eski kumandanların zulümlerini mazur gösterecek bazı sebebler olabileceğini düşünmek bile istemeyiz. Her hangi bir kahramanlık destanında ana ve yavru kanı lekesi bulmak insanlığımızı isyan ettirir. Halbuki şimdi her şey mübah olmuştur. Şehir sokakları, siperler gibi, ölülerle dolup boşalıyor. *Topyekûn harb* taraftarları, bu hareket tarzının düşman maneviyatını kırıp harbi kısaltacağını iddia ediyorlardı. Nazariyenin bütün manası ile tatbik edilmekte olduğu İspanya iç harbı nerede ise cihan harbının yarı yaşına basacak! Hiç bir ahlâk ve insanlık kaydı tanımayan sistemin orada bilâkis kin ve gayzı arttırdığını, mücadeleyi daha amansızlaştırdığını görmekteyiz. Tecrübe her tarafta aynı neticeyi veriyor: Yani kadın ve çocuk kanı sadece yirminci asır insanlığının hatırasını kızartmakla kalıyor; ne istilâyı kolaylaştırıyor, ne de milletlerin mukavemet iradesini zayıflatıyor.

1918 den sonra tatlı bir silâhsızlanma ve harbsizlik rüyasını gören bizlerin, bu senelerde, harbı az çok insanileştirebilmeği, yani şu içinden çıktığımız cihan harbına benzetebilmeği kâfi kazanç addedişimiz hazindir. Fakat realite budur: Maddeten faydasız, manen çirkin ve iğrenç cinayetlere karşı, kadın ve çocuk ve silâhsızları müdafaa etmek çarelerini arayanlara yardım etmeliyiz. Bilhassa, memleketlerin fikir adamları vicdan isyanlarını göstererek, zulüm karşısında cihan kamoylarını birleştirmeğe, umumî hassasiyeti hareketlendirmeğe çalışmalıdırlar. Eskiden de harbedenleri bazı ihtiyatlara sevkeden âmil, hareketlerinin uyandıracağı bu aksülâmel korkusu idi. Bugünkü kayıdsız seyirciliğin teşvik hizmeti gördüğü nasıl inkâr olunabilir ? Kaldı ki insanlar vazifelerini yaparken, mutlâka âmelî bir netice elde etmeği düşünmezler; insanlık hissinden uzaklaşmış olanlara, hiç olmazsa, yalnızlıklarını duyurmuş olurlar.

Fransız parlâmentosu kabineye yeniden itimadını bildirdi

garis, 4 (A.A.) — Parlamento bu sabah toplanmış ve haricî siyaset hakkındaki sual takrirlerinin müzakeresine 18 şubatta devam edilmek üzere 11 şubatta başlanmasına karar vermiştir.

Parlamento bundan sonra el kaldırma suretile ve hemen tam bir ittifakla hükümete itimad beyan etmiştir.

Madrid bombardımanında

Fransız elçiliği çok ciddî şekilde hasara uğradı

Nyon komitesi toplantıya çağırılıyor

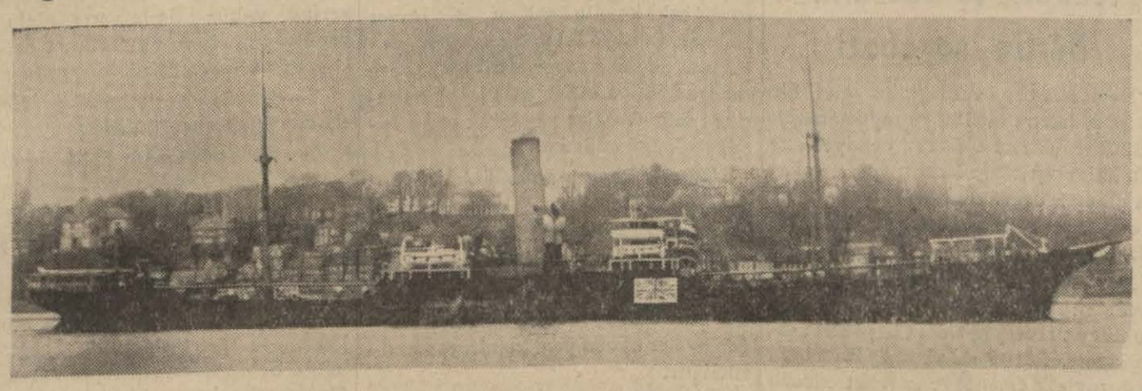

İngiliz gemileri her hangi bir hücuma maruz kalmamak için bord alarına geniş bir ingiliz bayrağı koymaktadırlar

VAZİYET

İspanya'da gerek hükümetçilerin, gerek Frankistlerin cebhe gerisindeki sivil halkı bombardıman ederek büyük ölçüde ölüm vakalarına sebebiyet vermeleri Fransa ve İngilterede heyecan uyandırmış, Fransa iki taraf nezdinde teşebbüste bulunarak bombardımanlara nihayet verilmesini istemişti.

Halbuki dün gelen haberler, Franko tayyarecilerinin bombardımana devam ettiklerini Madrid'de fransız elçiliğini ve fransız kamyonlarını da bombardıman ettiklerini bildirmektedir.

Diğer taraftan Barselon açığında bir ingiliz vapuru Majorkadan gelen tayyareler tarafından batırılırken, gerek Fransa, gerek İtalya, korsanlığa mani olmak için İngiltere tarafından yapılan teklifleri kabul ettiklerini bildirmişlerdir.

İspanyol âsilerinin emrindeki son sistem bombardıman tayyaresi

1 - İngiliz vapurunun batırılması

Barselon, 4 (A.A.) — İngiliz bandıralı Alcira vapurunun Barselon'un yirmi mil açığında bu sabah saat 6.45 de batırıldığı resmen bildirilmektedir.

Alcira vapuru Majorka'dan gelen üç deniz tayyaresi tarafından batırılmıştır. Vapur kömür yüklü idi. 25 kişiden ibaret olan mürettebatı bir

(Sonu 5. inci sayfada)

2 - Fransız elçiliğinin bombalanması

Madrid, 4 (A.A.) — Madrid'in dünkü bombardımanı esnasında büyük bir obüs Fransa elçiliği binasını ciddî surette hasara uğratmıştır. Obüs, patlamamıştır. Nüfusça telefat yoktur.

Bombardıman, bir saat sürmüştür. Bombardımandan bilhassa merkezdeki mahalleler müteessir olmuştur. Ölü ve yaralıların miktarı henüz malûm değildir.

3 - Kamyonların bombalanması

Perpignan, 4 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Frankistlerin tayyareleri, Fransadan yiyecek nakletmekte olan fransız kamyonlarından mürekkeb bir kafile istasyon yakınında bulunduğu bir sırada Figueras'ı bombardıman etmiştir. Bir çok kamyon harab olmuştur. Fransız şoförler, evelce İspanyaterketmiş olduklarından yalnız ispanyollardan bir çok ölü ve yaralı vardır.

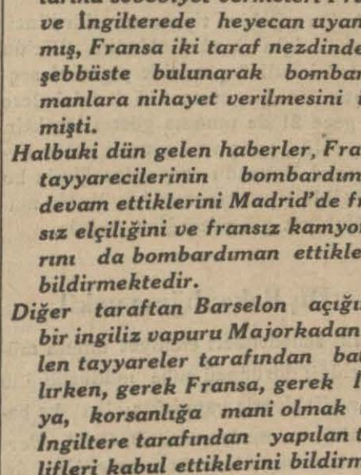

Orgeneral İzzeddin İzmirdeki alaylara törenle sancak vermiştir. Yukarıda orgeneralı, Mareşal Çakmak'la bir geçid töreninde görüyorsunuz. Tafsilât beşinci sayfamızdadır.

Uzak Şark ilâvelerimiz

Bugün 16 sayfa

Çin ilâvemiz

Yakında: Japon ilâvemiz

Bugünkü ilâvemizin içinden 4 sayfalık çocuk ilâvesini çıkarın

Ege seylâbında Ağaçlar üstünde kalan 10 kişi zorlukla kurtarıldı

İzmir, 4 (Hususî muhabirimiz telefonla bildiriyor) — Gediz'in ve büyük Menderesin yükselmeleri devam etmektedir. Yağmurlar henüz dinmemiştir.

Menderes'in bastığı Yeniköyde on kişi suların anî hücumu karşısında kalmışlar ve derhal ağaçlara tırmanmışlardır.

Bu on kişi ağaçlar üzerinde çok feci dakikalar geçirmişlerdir.

Neden sonra etraftan yetişilerek kurtarılmışlardır.

Eski Harbiye Bakanı Mareşal Fon Blomberg kıtalara bayrak verirken

ALMANYADA

2 nazır 3 elçi değiştirildi

Yüksek kumanda heyeti de değişti

Ribbentrop dış bakanı oldu

Rayştag toplantıya çağırıldı

Berlin, 5 (A.A.) — B. Hitler aşağıdaki emirnameyi neşretmiştir :

" Ordunun başına bizzat ben geçiyorum. Harbiye nezaretindeki askerî büro, askerî genel kurmay mahiyetile, doğrudan doğruya benim emrim altına konulmuştur. Başkumandanlık genel kurmay riyasetine, alman devlet nazırı ve ordu başkumandanlık daire şefi sıfatile, ordu dairesi reisi geçecektir. Başkumandanlık daire şefi, benim namıma harbiye nazırı vazifesini görecektir. Başkumandanlığın vazfesi, benim emrim altında, her sahada millî müdafaayı organize etmektir."

Yüksek kumanda heyetindeki değişiklikler

B. Hitler, ordu merkez idaresi şefi general Keiteli ordu başkumandanlık daire şefliğine tayin etmiştir. Askerî hava kuvvetleri şefi general Göring mareşallığa terfi etmiştir. General von Brauchitsch, general von Fritschin yerine kara ordusu şefliğine tayin edilmiştir.

Mareşal von Blomberg ve general von Fritsch, sıhî sebeblerden dolayı istifa etmiş telâkki olunmaktadır.

B. Hitler general von Brauchitsch'e korgenerallık rütbesini vermiştir.

Fon Noyrat hariciye nazırlığından affedildi

B. Hitler B. von Neurath'ı Hariciye nazırlığı vazifesinden afetmiş ve yerine Londra Büyük elçisi B. von Ribbentrop'u tayin eylemiştir. B. von Neurath, alman devlet bakanı olarak kabinede kalacaktır.

B. Hitler aynı zamanda Roma Büyük elçisi von Hasseli Tokyo Büyük elçisi B. von Dieroksen'i ve Viyana Büyük elçisi B. von Papen'i geri çağırmış ve nezaret emrine vermiştir.

Rayştag 20 şubatta toplantıya çağırlmıştır

Ekonomi nazırı Dr. Funk, bugünden itibaren asaleten vazifesini yapmaya başlamıştır. Dört senelik plânı tatbika memur bulunan mareşal Göring bu salı günü resmen Dr. Funk'a devredecektir.

(Sonu 5. inci sayfada)

DÜŞÜNÜŞLER

Beyaz perdede canlı resimler

Canlı resimlerle, sinemanın bir sanat olduğunu kabule yanaşmıyanların son müdafaa imkânları da ortadan kalkmış ve beyaz perde insan kafasının yaratıcı faaliyeti için en müsaid bir zemin haline gelmiştir. Canlı insanlar tarafından temsil edilen filmlerin de, rejisörünün kabiliyetiyle mütenasib olan sanat kıymetlerini inkâr etmeye kalkmıyorum. Sadece, canlı resimlerin, hiç bir itiraza mahal vermiyecek kadar aşikâr bir sanat şubesi olduğunu belirtiyorum. Burada mekanikin rolü, edebiyatta matbaanın oynadığı rolden fazla bir şey değildir.

İnsan muhayyelesinin, üzerinde alabildiğine at koşturması için ne harikulâde bir saha! Asırlarca müddet atalarımızın, edebî kabiliyetlerinin yegâne tezahür sahası olarak kalan masalı düşününüz. Fakat masalın bir tek ifade şekli vardır: Söz. Halbuki canlı resimlerde söz, resim, musiki, elele vererek hayalin tecellilerine en geniş imkânları hazırlamışlardır. Canlı resimlerin bütün dünyada, her yaştan insanlar üzerinde yaptığı büyük tesirin manâsını burada aramalıyız.

Fakat sinemanın canlı resimleri, şimdi, rengin de ilâvesiyle, imkânlarını çok daha genişletmiştir. Şiirin besliyemediği zengin muhayyeleler, artık beyaz perdenin kendilerine hazırladığı bu zemin üzerinde faaliyetlerini teksif edebilirler. Ve bu sefer ellerinde her cihetten daha mükemmel bir vasıtanın bulunması zevkini duyacaklardı.

Maddeci terakki hamlesinin bir zaman öldürür gibi olduğu masal ve fantezi dünyası, canlı resimlerle, beyaz perdede, hiç bir zaman erişemediği bir tekâmülle dirilmiştir.

Hergün madde ve realiteler dünyasında çarpışmaktan usanan adam, artık, kendini bir an için hayallerin okyanosuna pupa yelken salıvermek istediği zaman, beyaz perdenin canlı resimlerine koşabilir.

Bunlar o kadar az sürüyorlar ki! diyeceksiniz. Avrupa gazeteleri bütün bir seans devam edecek uzunlukta renkli ve canlı resimler filimleri hazırlanmakta olduğunu haber veriyorlar. Hayallerinin gıdasını arayanlar sevinebilirler. — YAŞAR NABİ

Kliring vaziyetimiz

Kliring bakiyeleri ve kredili mübayaalara aid taahhüdler

Türkiye Cumhuriyet Merkez bankasından alınan hesap hulâsalarına göre 29.1.1938 tarihindeki kliring hesapları bakiyeleri ve kredili mübayaata aid teahhütler yekûnları:

CETVEL: 1

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasındaki Blokajlar

Memleket	Miktar T.L.
Avusturya	1.792.900
Belçika	31.200
Bulgaristan	1.000
Çekoslovakya	2.821.500
Finlandiya	758.600
Fransa	3.846.400
Holanda	1.107.800
İngiltere	8.580.500
İspanya	427.300
İsveç	1.536.800
İsviçre	892.000
İtalya	1.645.600
Macaristan	981.200
Norveç	633.000
Romanya	1.776.800
Rusya	43.800
Yugoslavya	316.600
Yunanistan	147.900
Yekûn	27.340.900

CETVEL: 2

Muhtelif memleketlerin Merkez Bankalarındaki Blokajlar

Reichsbank - Berlin'deki blokaj yekûnu		
A Hesabı	T.L.	11.242.990
B Hesabı	T.L.	5.452.210
C Hesabı	T.L.	3.482.000
Almanyadaki umumî blokaj yekûnu	T.L.	20.177.200
Estonyadaki blokaj yekûnu	T.L.	23.700
Lehistandaki blokaj yekûnu	T.L.	86.800
Umumî blokaj yekûnu	T.L.	20.287.700

CETVEL: 3

Muhtelif memleketlerden kredili olarak yapılmış olan mübayata aid taahhüdler yekûnları

Memleket	Resmî daireler T.L.	Hususî şahıslar T.L.	Yekûn T.L.
Almanya	11.483.841	9.003.926	20.487.767
	T.L.	T.L.	T.L.
Avusturya	39.892	265.483	305.375
Belçika	—	23.799	23.799
Çekoslov.	527.601	323.370	850.971
Estonya	—	15.415	15.415
Finlandiya	170	27.909	28.079
Fransa	5.429	192.308	197.737
Holanda	83.876	58.956	142.832
İngiltere	295.427	534.423	829.850
İspanya	14.560	28.624	43.184
İsveç	1.734.416	245.724	1.980.140
İsviçre	33.866	223.956	257.822
İtalya	27.683	192.597	220.280
Macaristan	397.582	145.897	543.479
Norveç	33.456	54.073	87.529
Lehistan	6.047	5.735	11.782
Yugoslavya	12.516	4.915	17.431
Yunanistan	—	37.585	37.585
Rusya	192.040	83.395	275.435
Yekûn	3.404.561	2.464.164	5.868.725

1 - Siparişi mukaveleye bağlanmış olduğu halde henüz memlekete ithal edilmemiş olan mallar bedelleri yukarıdaki yekûnlarda dahil değildir.

2 - Almanyaya aid yukarıdaki yekûnda dahil bulunan altı aya kadar vadeli mübayaat:

Resmî daireler	Hususî şahıslar	Yekûn
T.L.	T.L.	T.L.
986.946	5.222.306	6.209.252

Bakiye daha uzun veya başka vadeli mübayaata aid teahhütler yekûnunu ifade eder.

3 - Almanyadan gayri diğer memleketlere aid yukarıdaki umumî yekûnda dahil altı aya kadar vadeli mübayaat:

Resmî daireler	Hususî şahıslar	Yekûn
T.L.	T.L.	T.L.
432.075	1.432.604	1.864.679

Bakiye daha uzun veya başka vadeli mübayaata aid teahhütler yekûnunu ifade eder.

4 - Her memleketin kredili teahhütlerimiz de dahil olmak üzere hesaben alacaklı bulunacağı meblağ tesbit edilebilmek için 1 numaralı cetvelde o memleket için gösterilmiş olan blokaj yekûnuna aynı memlekete aid olarak işbu 3 numaralı cetvelde münderiç teahhütler yekûnunun ilâve edilmesi icab eder.

MEMURLAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK

Memurlar kanununda yapılacak olan değişikliklere aid esaslar tesbit edilmiştir.. Proje, üzerinde vekâletlerin mütaleası alındıktan sonra Kamutaya sevkedilecektir. Meclisin bu devresinde kanunlaşması muhtemeldir.

Yeni proje ile barem derecelerinde bazı tadiller yapılmaktadır. Gerek ilk memuriyete girenlerin ve gerekse memuriyet sırasında kazanılmış olan ihtisas vaziyetlerinin, terfiler ve maaş yükselmeleri üzerinde olan tesiri daha genişletilmiştir. Yeni proje ile yüksek mekteb mezunlarına ve ihtisas yapmış olanlara ilk maaşlarda bugünküne göre bir derece yükseklik temin edilmektedir. Projede, sermayesinde geniş ölçüde devlet hissesi olan müesseselerde çalışanlar hakkında da hükümler vardır.

Hukuk talebesinin Berlin seyahati

Evelce haber verdiğimiz gibi, bir aylık sömestre tatilinden faydalanarak hukuk fakültesi talebesi, cemiyetlerinin kararlaştırdığı Berlin yolculuğuna çıkmak üzere dün akşam İstanbul treniyle şehrimizden hareket etmişlerdir.

Dördü kız olmak üzere talebe kafilesi kırk kişidir. Kafileye profesör doktor B. Hüseyin Cahid başkanlık etmektedir. Kafile bu akşam Romanya vapuruyle Köstenceye hareket edecek ve oradan durmaksızın Bükreş yoluyle Lehistana geçerek, Berline ulaşacaktır. Almanyada vakit müsaid olduğu takdirde Hamburg ve müteakiben Lâypzig ziyaret edilecektir.

Dönüşte Prag, Budapeşte ve Bükreşte birer gün kalınacaktır. Yolculuk 20 gün sürecektir.

Halkevinde konser

Cumhur Başkanlığı filarmonik orkestrasına bağlı salon orkestrasının Ankara Halkevinde vermekte olduğu konserlerin beşincisi 6. 2. 1938 pazar günü öğleden evvel saat 11 de Ankara Halkevi salonunda verilecektir.

Bu konsere giriş kartlarını halkevinden almak lâzımdır.

Konser programı aşağıya yazıldığı gibidir:

Necip Yakup Aşkın idaresinde

1 — Oberen Uvertürü Weber, 2 — Grönland Süviti Emil Juel Fredrik, a) Köpek kızağında buz üstünde seyahat, b Kolonide pazar sabahı, c) Teganni eden Kitima, ç) Eskimo dansı. 3 — Macar dansları No. 1 Brahms.

4 — Peer Günt Selvejg's şarkısı Edvard Grieg, 5 — Acem dansı Mussorgsky, 6 — Mavi Tuna Strauss.

Iğdırda

2,5 milyon kilo taranmış pamuk

Kars, 4 (A.A.) — Iğdır, Iğdır olalı elde etmediği en yüksek kemiyet ve keyfiyetteki pamuk mahsulünü 937 yılında elde etmiştir. 937 yılı içinde devlet eliyle kurulan pamuk tarım ve satış kooperatifleri birliği emsali, ekonomik teşekküllerimize örnek olacak bir faaliyetle iki buçuk milyon kilo taranmış pamuk mahsulünü enternasyonal standartlara uygun bir şekilde balyalamakta ve satışa hazırlamaktadır. Kooperatif bu suretle 4200 ortak çiftçi ailenin emeğini değerlendirmektedir.

Ankara halkevinde komite seçimleri

Dün akşam da saat 18 de Ankara Halkevi Şark salonunda toplanmış olan halkevi Dil, Tarih, Edebiyat komitesine mensup üyeler iki yıllık çalışmasını bitirmiş olan eski komite yerine yeni komitenin seçimini yapmışlardır.

Kongre başkanlığa B. İshak Refet ve kâtibliğe Bedri Yıldırım seçildikten sonra eski komite başkanı B. Enver Behnan Şapolyo iki yıllık çalışma raporunu okumuş rapor bittikten sonra raporun ihtiva ettiği bazı izahlar üzerinde münakaşalar yapılarak rapor ittifakla kabul edilmiştir.

Bundan sonra namzedliklerini koymuş olan arkadaşların gizli rey usulile seçimlerine geçilmiştir.

Enver Behnan bu defa namzedliğini koymadığından onun yerine hukuktan bir arkadaş intihab edilmiş ve diğer üyeler aynen yeni komiteye geti - rilmiştir.

Yeni komite üyeleri şunlardır: Hamdi Akverdi, Saim Sarıgöllü, Hıfzı Oğuz Bekata, Münir Müeyyet Bekman, Behçet Kemal Çağlar.

Bugün saat 18 de müze ve sergi komitesinin intihabı yapılacaktır.

Kız enstitüleri ve sanat mektepleri sergisi

Kültür bakanlığı, kız enstitüleri ile bölge sanat okullarının başardıkları işleri hükümet merkezinde halka göstermek için bir sergi açmağa karar vermiştir. Sergi mayıs ayı içinde Sergievi salonlarında açılacaktır. Bakanlık bu mekteblerin arzu edildiği bir şekilde sergiye iştirâklerini temin için şimdiden hazırlıklara başlamış ve mekteblere de lâzım gelen talimatı vermiştir. Mektebler sergiye gönderecekleri eşyaları mart sonuna kadar Ankaraya göndermiş bulunacaklardır. Serginin açılması tarihine kadar olan zaman zarfında bakanlık bu eşyanın yerleştirilmesi ile meşgul olacaktır. Türk gençliğinin el sanatlarının türlü branşları üzerindeki başarısını belirtecek olan bu sergi, aynı zamanda bakanlığın programlı çalışmasını gösteren bir eser olacaktır.

MAHKEMELERDE

Bir tarla meselesi yüzünden

Komşusunu öldüren Said ağır ceza mahkemesinde

Keskinin Gözekısıl köyünde oturan Mehmed oğlu Ali ile komşusu Said arasında, senelerdenberi devam eden bir tarla meselesi vardır. Tarlaları biribirine sınır olan iki komşu, hududlarını tayin edemediklerinden daimî bir anlaşmazlık halindedirler.

Her ekin mevsiminde, biribirleriyle kavga eden iki ahbab ve tazelenen hâdise, nihayet geçenlerde ve iki komşudan Saidin âni bir hiddetle Mehmedi öldürmesiyle neticelenmiştir.

Dün ağır cezada bu vakanın muhakemesine devam edildi.

Suçlu Said, babasından kalmış olan bu tarlaya, Alinin daima el uzattığını, kendisini ölümle tehdid ettiğini söyledi.

"— Ben, o sabah gene erkenden tarlama gitmiştim. Tarla köyden epey uzaktadır. Şöyle bir iki saat uzakta... Meydanda kimseler yoktu. Tarlamı sürmeye koyuldum. Bir de baktım ki Ali karşıma çıktı. Elinde tırpan vardı. Yanıma doğru yaklaştı:

"— Senin kanına susadım!„ dedi.

Etrafa bir göz attım. Koca kır üzerinde yalnız ikimiz varız. Mehmed, benden çüsseli ve büyüktür. Ona, gücümün yetmiyeceğini biliyordum.

"— Benden ne istiyorsun? Neden canıma kıyacaksın? dedim.

"— Bu tarlanın bir daha yanından geçme, bana ferağını ver, anlaşalım. Yoksa canından ümidini kes!„ dedi.

Bu tarladan başka toprağım yoktu:

"— Benim çoluğum çocuğum buradaki toprakla geçinir, başka bir gelirim yok. Bu tarla bana babamdan kaldı. Senin kocaman toprakların var. Orada çalış, benim bir avuç yerimden ne istiyorsun? Bu hak mıdır?„ dedim.

Hiç ses çıkarmadı. Biraz düşündü:

"— Bana bak! dedi. Ben senin canını almayınca başımdan derd eksik olmıyacak!„

Ve tırpanını kaldırarak üzerime [illegible] cama gitmiş..

Reis sordu:

"— Sonra?

"— Sonrasını bilmiyorum. Elim tabancama gitmiş ve ne yaptığımı bilmiyorum. Kendime geldiğim zaman Alinin kanlı cesedi yerde yatıyordu. Oradan bırakıp kaçtım.„

Tahkikat evrakında köy bekçisi şunları anlatıyordu:

"— Sabahleyin erkenden tarlasına giden Mehmed oğlu Ali gelmeyince, karısı çocukları muhtara gitmişler, o da beni çağırdı. Hep beraber aramaya gittik. Tarlanın yanına vardığımız da Aliyi kanlar içinde ölü olarak bulduk. Hemen jandarmaya haber verdik. Saidle aralarında geçimsizlik olduğunu biliyorduk. Jandarma tahkikat yaptı ve suçluyu yakaladı.„

Said Alinin kendisini ölümle tehdid ettiğine ve kendinin olan tarlasını elinden aldığına dair birçok şahid göstermişti. Dün bunlar da dinlendi. Şahidlerden hemen hemen hepsi, Saidle Ali arasında uzun zamandanberi devam eden bir geçimsizlik olduğunu, yalnız bunda kimin haklı, kimin haksız olduğunu bilmediklerini söyliyorlardı.

Bunun üzerine Said, mahkemeye yeni bir istida verdi ve dedi ki:

"— Benim gösterdiğim şahidleri, Alinin tarafı kandırmışlar, onları istedikleri gibi söylettiler. Ben yeni şahidler gösteriyorum. Bunları dinlerseniz hak meydana çıkar.„ dedi.

Davâcı tarafından mahkemeye kimse gelmemişti. Şahidlerden birisi dedi ki:

"— Bu Saidle Ali arasında eskidenberi bir geçimsizlik olduğunu biliyoruz. Hattâ geçen yıl gene biribirlerini öldürmeye kalkmışlardır. Biz araya girdik, aralarını bulduk. Sonra gene bozuştular. En nihayet biribirlerinin başını yediler.„

Bir marta kalan gelecek celsede Saidin yeniden gösterdiği beş müdafaa şahidi ile davacı veresesinin gösterdiği şahidler dinlenecektir.

Şehir Tiyatrosunda "Kör"

Ankara Şehir tiyatrosu dördüncü temsili için Vedad Nedim Tör'ün "Kör" isimli 3 perdelik piyesini seçmiştir. Kör bugün saat 15 de talebelere ve gece 21 de umuma gösterilecektir. Baş rolde, genç ve kıymetli aktör Ercümend Behzad'ı seyredeceğimiz bu temsilde tiyatromuzun büyük bir muvaffakiyet göstereceğine eminiz.

Dış Bakanlığına nakil

İki senedenberi emniyet umum müdürlüğü dördüncü şube müdürlüğünü muvaffakiyetle yapmakta olan dış bakanlığı memurlarından B. Celâl Tevfik Karasapan'ın tekrar ve yedinci derece ile dış bakanlığa nakli yüksek tasdikten çıkmıştır.

Yeni açılacak halkevleri 42 ye çıkarıldı

Bu yıl 20 şubatta açılması kararlaşmış olan 39 halkevine ilâve olarak yeniden üç halkevi açılması kararlaşmıştır. Bu suretle açılacak halkevleri miktarı 42 ye baliğ olmaktadır. Bu üç halkevi Malatya vilâyetinin Kemaliye, Kütahya vilâyetinin Gediz, Kocaeli vilâyetinin Karamürsel kazalarında açılacaktır.

Hava bulutlu geçti

Dün şehrimizde hava bulutlu geçmiş, ısı gece 0, gündüz sıfırın üstünde 11 derece olarak kaydedilmiştir. Yurdun Kocaeli, Ege, Karadeniz mıntakalarında hava kapalı ve yağışlı, diğer mıntakalarda bulutlu geçmiştir. Dünkü yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları Bodrumda 4, Giresunda 2, Sinob, İzmir, Kocaeli ve Çorluda 1 kilogram kadardır. Kar ile örtülü mıntakalarda karın kalınlığı Karsta 19, Vanda 15, Erzurumda 14, Malatyada 6, santimetredir.

Dün en düşük ısı sıfırın altında olmak üzere Konya ve Eskişehirde 2, Erzincan ve Elâzığda 4, Kayseri ve Sivasta 5, Erzurumda 9, Karsta 19 derecedir. En yüksek ısı da sıfırın üstünde Diyarbakırda 12, İzmirde 13, Antalyada 16, Adanada 18 derecedir.

Bir ana mektubu

Rus - Japon harbinde bir japon bahriye neferine annesi tarafından yazılan bir mektub, bugün Japonyanın bütün ilk mekteb okuma kitablarında çocuklara okutulmakta, hattâ ezberletilmektedir.

Bu mektubta deniliyor ki :

"Hoşima muharebesine iştirâk etmediğini haber aldım. Wei - Hei - Wei üzerine ağustosun onuncu günü yapılan hücumda da hususî bir yararlık göstermediğini zannederim. Bundan dolayı annen, gerçekten, üzülmektedir.

Harba niçin gitmiştin? Hiç şüphesiz haşmetli imparatorun gösterdiği bunca lütuflara hayatını feda ederek karşılık göstermek için.

.... Her gün Haçiman'ın (Harb Tanrısı) türbesini ziyaret ederek senin şerefli işler görmen için dua ediyorum.

Bir anne olarak ben de bir insanım; bu yüzden kendi öz oğlum için düşmanca duygular besliyemem.

Fakat sen kendin, lütfen benim ne sebeble bu mektubu yazmaya mecbur olduğumu tasavvur et !"

Okuma kitablarına giren bu türlü yazılar, bu türlü duygular, bugünkü japon gençliğini hazırlamış, yetiştirmiştir.

İhtimal ki, halâ, bugün de japonyalı anne, Çin topraklarını istilâ eden oğluna aynı üslupla mektuplar göndermektedir.

Yankılar

Fakat aynı çetrefil harflerle, bir de bir çinli neferin annesi, boşalan bir kasabanın sokaklarında yaralı ve bakımsız yatan oğluna bir mektub yazsaydı, ne diyecekti ??

Böyle bir mektuba, kendi ümmetine "iztirabtan zevk almayı„ telkine uğraşmış olan Buda bile, hiç şüphesiz, göz yaşı dökerdi.

T. İ.

Mağaraya mı gidiyoruz ?

İngiliz Avam Kamarasında kendisine sorulan bir sorguya cevab veren Bay Eden demiş ki:

"Gerçekten, bu asrın son yarısında hava silâhı tehlikesinin önüne geçmek için bir şey yapılmadığı takdirde bütün dünya milletleri, tıpkı, ilk - çağlarda olduğu gibi, mağaralarda yaşamak mecburiyetinde kalacaklardır.„

Beton, çelik, mermer, tunç, daha bilmem neler medeniyetinin bu kadar ilerlediği bir asırda en ileri milletlerden birisinin resmî ağzından dinlediğiniz bu sözlerde yirminci asır için söylenmiş bir mersiye kokusu duymuyor musunuz?

Bay Eden'in "ilk - çağlarda olduğu gibi" şeklinde yaptığı kıyaslama da pek doğru değildir. Çünkü ilk - çağlarda mağarada yaşayan insan oğlunun biricik kaygısı vahşi hayvanların saldırmasından korunmaktı.

Yirminci asrın son yarısında eğer bütün o "şeddadi" binaları bırakarak mağaralara çekilecek olursak, o zamanki endişemiz de en medenî milletlerin saldırganlığından korunmak olacaktır.

Baltaya sap, balta sapları !

Meşhur karikatüristlerden birisi, şimdi resimle yazıyı biri birine karıştırarak "bir baltaya sap olamıyanlar„ isimli bir hikâye serisi yazacakmış.

"Baltaya sap olamıyanlar" tabiri türkçeye mahsus tabirlerden birisidir. Bu münasebetle, bir kaç yıl önce aramızdan kaybettiğimiz sevimli bir şairimizin bir esprisi hatırımıza geldi :

Büyük harbte büyük bir servet yapan bir mekteb arkadaşı, bir gün bu şaire der ki :

— Yahu, sen mektebte iken hepimizden ileri idin; şimdi görüyorum ki sende bir baltaya sap olamamışsın. Hayret !

Rahmetli şair cevab verir :

— Bunda hayret edecek taraf yok, ortalık balta saplariyle o kadar doldu ki bizim olmamıza imkân kalmadı.

Bir istidad, bir istidadsızlık!

Ankarada oturan bir munarrir arkadaşımız, İstanbul gazetelerinden birisine yazdığı bir fıkrada şiir ölüyor mu yaşıyor mu? Diye bir zamandan beri tutturulan meseleye dokunduktan sonra, kendisine gönderilen ufak bir şiir kitabında keşfettiği genç bir istidadı okurlarına tanıtıyor ve oradan aldığı şu üç mısraı da örnek gösteriyor:

Karanlık gecemde doğan bir aysın,
Bırak ışığını gönlüme kaysın..
Bana tatlı gelir her cefan Leylâ!

Arkadaş [illegible], galiba, emsali misillû, bu gencin vezin ve kafiye hatası yapmadığını görerek takdirlerinde cömert davranmıştır.

Fakat diyeceğim o değil, İstanbul gazetesinin mürettib ve musahihleri, ikinci mısradaki "bırak" kelimesini "berrak" dizerek şiiri berbad etmişler .

Gencin istidadını bir tarafa bırakınız, fakat bu provayı okuyan musahhihin şiire karşı olan istidadsızlığına ne buyurulur?

Hukuk İlmini Yayma Kurumunun

Bu yıl için tertib ettiği seri konferansların yedincisini bugün

Ankara Halkevinde

Temyiz Mahkemesi Azâsından B. Vehbi Yekbaş verecektir.

***Mevzu:* Yeni cezaî temayüller ve beynelmilel hukukî ceza birliği**

Konferanslara davetiyesiz herkes girebilir.

DIŞ İCMAL

Hava bombardımanı

Büyük harbden beri, zaman zaman, devletleri meşgul eden bir mesele, İngiltere Avam Kamarasının kararıyle bir defa daha günün meselesi halini almıştır: Havadan bombardımanın meni. Telgraf haberlerinin bildirdiğine göre, Avam kamarasında işçi mebuslardan biri, hava bombardımanını menedecek bir enternasyonal mukavelenin imzası için ingiliz hükümetinin teşebbüse girişmesini taleb etmiş ve bu zatın verdiği takrir ittifakla kabul edilmiştir. İngiltere hükümeti, böyle bir enternasyonal mukavelenin akdini temin için ciddî teşebbüse girişecektir.

Malûmdur ki bu, harbı insanileştirmek gayesiyle girişilen teşebbüslerin birincisi değildir. Büyük harb nihayetlenir nihayetlenmez, devletler, gelecek harb ile meşgul olmaya başladılar. İngiltere, denizaltı gemilerinin "gayri insanî" harb silâhı olduğunu ileri sürerek, Vaşington konferansında bunların ilgasını teklif etmişti. Fakat devletler, bu teklifin arkasında başka maksadlar sezdiler. Filhakika İngilterenin deniz sathında kurduğu hâkimiyeti, denizaltından tehdid eden bu vasıtanın ingilizlerin işlerine elvermediği aşikârdı. İngiltere, insanî düşüncelerle hareket ettiğine, o zaman yakın dostu olan Fransa'yı bile kandıramadı. Denizaltı gemileri de ilga edilemedi.

Havadan bombardımana gelince, bunu da menetmek için birçok teşebbüsler yapılmıştır. Gerçi devletler hukuku muharib olmıyanların kasden bombardımanını menediyor. Fakat bu, tayyare icad edilmezden evvel, devletler hukukunun umumî hükümleri arasına girmiş bir maddedir. Tayyare bombardımanını meneden bir mukavele yoktur. Sabık ingiliz başvekili Mac Donald beş sene evvel, umumî bir silâhsızlanma projesini Cenevre'de toplanan konferansa verdiği zaman, proje içinde tayyare ile bombardımanın meni hakkında hükümler de vardı. Fakat dikkate değer olan nokta şudur ki Mac Donald projesi muharebelerde tayyare bombardımanını kaldırmayı teklif etmekle beraber, asayiş ve zabıta işlerinde hava bombardımanını meşru olarak kabul ediyordu. Bu da İngiltere'nin Hindistan ve diğer sömürgelerinde hâkimiyetini idame etmek için müessir olan bir vasıtayı terketmek istemediğini gösteriyordu. Garibtir ki havadan bombardımanın meni noktasında birçok devletler İngiltereden de daha ileri giderek tayyarenin zabıta ve asayiş işlerinde kullanılmamasını ve hava bombardımanının büsbütün ilga edilmesini istediler. Fakat İngiltere buna razı olmadı. 1933 senesinin mart ayı içinde yapılan silâhsızlanma teşebbüsü, yalnız hava bombardımanı üzerindeki anlaşmazlık yüzünden inkıtaa uğramış değildir. Daha ehemiyetli sebebler de vardı. Fakat İngiltere'nin bu noktadaki müşkülpesentliği konferansın neticesiz kalmasındaki âmillerden biri olmuştur.

Son beş yıl içinde tayyare çok tekemmül etmiş. ve bunun müthiş bir silâh olduğu iki muharebede anlaşılmıştır. O halde acaba İngilterenin giriştiği teşebbüs muvaffak olaca kda hava bombardımanı menedilecek mi? Eğer bir silâhın ilgası, onun tehlikeli olduğunun anlaşılmasına bağlı bir mesele olsaydı, her silâh ilga edilirdi. Her silâh tehlikeli ve müthiştir. Hattâ harbın müthiş olduğuna ve büsbütün ortadan kalkmasına inanmıyan devlet adamı yoktur. Fakat her şeye ve herkese rağmen, silâhlar kalkamıyor. Harbın önüne geçilemiyor.

Hakikat şudur ki, bugün, bir çeşid silâhı menetmek, bütün silâhları kaldırmaktan daha zordur. Silâhlar büsbütün kalkarsa, her devlete emniyet gelir. Fakat bir çeşid silâhı kaldırarak diğer çeşid silâhları ibka etmek, emniyetsizliği artırabilir. Şunu hatırda tutmak gerektir ki, her çeşid silâh her memleket için aynı derecede tehlike teşkil etmez. Meselâ denizaltı gemisi, denizin satıhlarına hâkim olan deniz devletleri için daha büyük tehlikedir. Uzak şarkta Japonya ile mücadele ederken, denizaltı gemisi, Sovyetlerin elinde çok müessir bir müdafaa ve belki de tecavüz silâhıdır. Denizaltı gemisini ilga etmek, Sovyetleri bir silâhtan mahrum ederek uzak şark denizlerinde Japonyaya münakaşasız bir hâkimiyet temin etmek demek olur.

Hava bombardımanı da İngiltere ve gene Japonya gibi, şehirleri büyük ve kalabalık olan ve endüstrileri kesif olarak bir araya toplanmış bir halde bulunan memleketler için daha çok tehlikelidir. Gene Uzak Şarktan bir misal alalım: Sovyet Rusya'nın kendisine karşı, denizaltı gemilerini ve tayyarelerini kullanmıyacağını bilse, Japonya belki de yarın Sovyetlere karşı harb açar.

Fakat ingiliz diplomasisinin boş bir teşebbüs peşinde koşacağına ihtimal vermek de zordur.

İngilterenin ötedenberi hiç işine elvermiyen hava bombardımanını menetmeğe çalıştığı malûmdur. Bu defa da ümidsiz gibi görünen vaziyet ve şartlar içinde böyle bir teşebbüse girişmenin herkesçe malûm olmıyan sebebleri olmalıdır.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

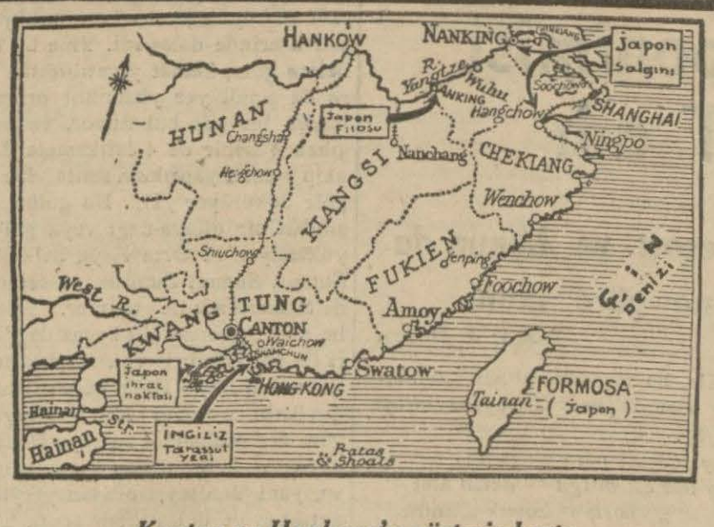

Kanton ve Honkong'u gösterir harta

Kvantungda hükümet darbesi hazırlanırken...

...Japonlar da Kanton civarındaki kaleleri bombardıman ettiler

Şehirde örfî idare ilân edildi

Londra, 4 (A.A.) — Hongkong ve Kanton'dan gelen haberlerden, cenubî Çinde vaziyetin gerginleştiği, bir taraftan Kvantung eyaletinde bir hükümet darbesi hazırlanırken, öte taraftan da japonların bu civarda askerî harekâta girişmek niyetinde oldukları anlaşılmaktadır.

Kanton'da örfî idare ilân olunmuştur. Royter'in sandığına göre, bunun sebebi Kvantung hükümetini devirmek için hazırlanan hükümet darbesidir. Bu teşebbüsün failleri, 1936 da Çan Kay Şek'e karşı isyan eden baş kumandan Şensitang'ın taraftarlarıdır. Şehrin her tarafı örfî idareye tâbidir. Kanton'a giren her otomobil araştırılmaktadır.

Kvantung valisi göz hapsinde

Kvantung valisi ve eski belediye reisi Vutehşen, Kanton'da evini kuşatan bir askerî müfreze tarafından göz hapsine alınmıştır. Fakat bizzat vali Royter ajansına verdiği beyanatta, evinin etrafındaki askerlerin kendisini muhafaza ettiklerini, Kanton'da da hiç bir tefrika veya anlaşmazlık olmadığını söylemiştir.

Pearl nehri kapatıldı

Dün, Pearl nehri kapatılacağından yabancı gemilerin dışarıya çıkmaları ilân edilmişti. Çinliler bu nehir üzerinde hazırladıkları barajı kapadıklarından, bu nehirde bulunan gemiler içeride kalmışlardır.

Bu suretle kapanıp kalmış olan gemiler arasında ingilizlerin "Tarantula", "Seanow", "Meth" ve "Robin" topçekerleri ile Amerikanın "Mindanao" topçekeri bulunmaktadır.

Japonlar Pearl nehrine ilerliyorlar

Buraya gelen bir ingiliz vapuru bu sabah beş japon harb gemisinin Peari nehrinin mansabına doğru gitmekte olduğunu haber vermiştir. Bir müddet sonra Bocca Tigris kaleleri istihkâmatinden top sesleri gelmiştir.

Önce bu kalelerden japon gemilerine ateş açıldığı sanılmışsa da, Kvantung valisi Vutehşen Royter ajansına beyanatında bulunurken, japon gemilerinin üç defa bu kaleleri bombardıman ettiklerini söylemiştir. Japonlar Fatshah pazar yerini de bombardıman etmişler, 50 kişinin ölümüne, bir çok kişinin de yaralanmasına sebeb olmuşlardır.

Japon tayyareleri Kanton üzerinde

Diğer taraftan, japon tayyareleri, uzun müddet, çok yüksekten Kanton üzerinde uçmuşlar, tayyare dafi bataryaları da fasılasız ateş etmişlerdir.

Tayyareler, bomba atmamışlardır, ihtimal bu bombaları Kanton - Hong - Kong demiryolu için saklamaktadırlar.

Japonya'da heyecan

Şimdi bu demiryolu hattı üzerinde münakalât kesilmiş bulunmaktadır. Münakalâtın Çin makamlarının emri üzerine mi, yoksa bombardımanlar yüzünden mi kesildiği henüz belli değilse de, bu haber Tokyoya geldiği zaman Japonyada büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Japonlar ne taraftan taarruz edecekler

Tokyodan gelen haberler, japonların yakında yeniden büyük bir taarruza geçeceklerini anlatmakta iseler de, bu taarruzun hangi istikamette yapılacağı hakkında katî bir fikir yoktur.

İyi haber alan bazı Tokyo mahfilleri, japon kıtalarının pek yakında Çinin batısına doğru aynı zamanda iki taarruz yapmak niyetinde olduklarını söylemektedirler.

Kanton taarruzundan vaz mı geçiliyor ?

Bu taarruzlardan biri Nankin'den itibaren Yangtse'ye kadar çıkacak, önce Lunghai demiryolu boyunca batıya doğru ve sonra Pekin - Hankeu demiryolu boyunca olacak ve hareket bir makas hareketi şeklinde cereyan edecektir. Şimdilik, Tienstsin - Pukeu ve Lungnai demiryollarının birleştiği nokta olan Suçeu mevzii için muharebe cereyan etmektedir.

Tokyoda sanıldığına göre, bu taarruz planı Kantona taarruzu istihdaf eden planın yerine kaim olacaktır.

Pengpu'daki çarpışmalar

Tiençin - Pukeu demiryolu üzerindeki Pengapu'yu işgal eden japon kıtaları, bu şehir civarında bulunan Su - Temia - Ying ile Çangyao'yu da işgal etmişlerdir. Pengpuideki Çin kuvayı külliyesinin çekildiği Çin kaynaklarından bildirilmektedir. Japon kaynakları da Pengpu civarında bir Çin fırkasının tamamen kuşatıldığını ve mahvolmaktan kurtulmak için ümidsiz bir şekilde japon çemberini yarmağa uğraştığını bildirmektedirler.

Şanghay'da bir amerikan binasına bomba atıldı

Uzun bir elbise giymiş olan bir çinli, bu sabah Şanghayda amerikalılara aid olan İvening Post binasına bir bomba atmıştır. Bomba ,patlamış, bütün camları kırmış, holün duvarının bir kısmını tahrib etmiştir. Kimseye bir şey olmamıştır. Mütearrız kaçmıştır.

Japon ordusunun zayiatı

Japon parlamentosunda bir suale cevab veren harb bakanı Sugiyama, çin - japon ihtilâfının başından beri ordudan subay ve er olarak 20 bin kişi öldüğünü ve maamafih bu rakamın asgarî bir tahminden ibaret bulunduğunu söylemiştir.

Müşahidlerin mütaleasına göre, yaralılardan ölenlerin ihraç hareketlerini yapmış olan deniz askerlerinin, hava kuvvetlerinin zayiatı da ilâve edildiği takdirde ölü adedinin bu asgarî tahminin çok üstünde olacağına şüphe yoktur.

Almanya'da yapılan vapurlarımız

İstanbul, 4 (Telefonla) — Denizyolları fen heyeti reisi B. Sırrı pazar günü Almanyaya gidecek ve Kiel'de deniz - yolları hesabına yaptırılan gemilerin inşaatını tetkik edecektir.

Halkevinde: Uzun Mehmet

Dün akşam Ankara Halkevinde Ahmet Naim ve Celâl Edib'in kömürü ilk bulan Uzun Mehmet isimli 4 perdelik piyesi oynanmıştır. Salon hıncahınç denecek şekilde kalabalıktı. Ankara halkının tiyatroya karşı olan ihtiyacını Şehir tiyatrosundan sonra halkevinin amatör gençleri gidermiye uğraşmaktadır. Uzun Mehmet, hararetle alkışlanmıştır. Ereğli beyi rolünde Resai, Kâhya rolünde Galip, Bayan Dürnev ve Mesrure bilhassa muvaffak olmuşlardır.

B. Çemberlayn diyor ki :

İngilterenin silâhlanması

Dünyadaki gerginliğin azalmasında büyük bir rol oynıyor

Londra, 4 (A.A.) — Birmingham'da bir nutuk söyliyen başvekil B. Çemberlayn ingiliz milletinin dünya meseleleri üzerindeki manevî nüfuzuna işaret etmiş ve ezcümle demiştir ki :

" İyi niyetler, büyük mikyasta olarak bunların tarzı tatbikına bağlı bulunmaktadır. Bütün Avrupada mevcut olan gerginliğin azalmasında ingiliz silâhlanmasının pek büyük bir rol oynamış olduğuna eminim. İngiliz silâhlanmasının masrafları pek büyüktür. Bir silâhlanmanın bize ve bizden sonra geleceklere yükliyeceği fedakârlıkların ağırlığı hükümeti, bu manasız rekabeti ortadan kaldırmak için çareler aramaya sevketmektedir. Esasen bu rekabet, bir milletin diğer milletler fevkine çıkması için yapılan bütün gayretleri mütemadî surette neticesiz bırakmaktadır. Bu rekabetin önüne geçmek için bir tek çare vardır o da bizimle aynı arzuda bulunan diğer hükümetlerle açık ve samimî müzakerelerde bulunmaktır.

Bizim arzumuz, yalnız sulh eserine hizmettir."

General Metaksas

Atina, 4 (A.A.) — Gazetelerin yazdıklarına göre, Başvekil B. Metakses, 13 şubatta Ankaraya varacaktır.

Filistinde bir mağara dinamitle uçuruldu

Kudüs, 4 (A.A.) — Askerî kıtalar Cenine bölgesinde tethişçiler aleyhindeki mücadelesini takibe devam ederek araplara melce hizmetini gören bir mağarayı dinamitle berhava etmiştir.

Bütün kasabalar belediye reislerine şüpheli eşhası hemen haber vermeleri için talimat verilmiştir.

Bir yahudi idama mahkûm oldu

Kudüs, 4 (A.A.) — Harb divanı, 27 kânun evvelde bir arab otobüsüne ateş etmiş olan bir yahudi polis muavinini ölüm cezasına mahkûm etmiştir.

Romanyada seçim kanunu değişiyor

Bükreş, 4 (A.A.) — Bazı gazeteler, hükümetin seçim kanununu tadil ederek mutlak ekseriyeti temin eden "prim" den müstefit olmak için reylerin lâakal yüzde kırkını elde etmek zaruretini ilga edeceğini iddia etmektedirler.

Bundan böyle "prim" en çok rey almış olan partiye aid olacaktır.

Kaliforniyadaki hava kazasının bilânçosu

Vaşington, 4 (A.A.) — Kaliforniyada San - Pedro açıklarında iki deniz tayyaresi arasında vukua gelmiş olan müsademenin son bilançosu, şudur: 11 ölü, 3 yaralı. Diğer kurbanları bulmak için araştırmalara devam edilmektedir.

Çocuk Esirgeme Kurumuna kıymetli bir yardım

Çocuk Esirgeme kurumundan:

Birçok vesilelerle Çocuk Esirgeme kurumuna karşı yüksek ve kıymetli yardımlarını esirgemeyen Mısır Hükümeti Maarif Vezareti Matbuat Müdürü Muhterem Bay M. Celâlettin, bu defa da kurban bayramı münasebetiyle iki ingiliz lirası iane göndermişlerdir. Bu kıymetli alâka ve yardımlarından dolayı kimsesiz yavrular namına kendilerine teşekkürler ederiz..

İstanbul belediye zabıtası nizamnamesi

İstanbul, 4 (Telefonla) — İstanbul şehir meclisinde belediye zabıtası talimatnamesinin müzakeresine devam edilmiştir. Müzakere hayli hararetli olmuştur.

B. Şakir Kesebirin İstanbulda tetkikleri

İktisat vekili bugün şehrimize geliyor

İstanbul, 4 (Telefonla) — İktisad Vekili B. Şakir Kesebir, bu gün Partide vali Üstündağla beraber et ucuzluğu meselesi üzerinde konuşmuştur. Ankarada yapılan toplantıdan beri yapılan hazırlıklar etrafında izahat almıştır. İktisad Vekili saat 17 de ticaret odasına gelmiş iktisad dairelerinin bir araya toplanması meselesini görüşmek üzere bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda Denizbank umum müdürü BB. Yusuf Ziya Öniş, Ziya Tamer, Hüsnü Yaman, Cevad Nizami, sanayi umum müdürü Reşad bulunmuşlardır.

İktisad Vekili ayrıca B. Yusuf Ziya Öniş'den Denizbank hazırlıkları etrafında izahat almıştır.

B. Şakir Kesebir akşamki ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Denizbank umum müdürü, iş bankası mütehassısı B. Sabriyi Akay deniz yolları idarelerinde tedkiklere memur etmiştir.

Bir hayırseverin yaptığı teberrü

İstanbul, 4 (Telefonla) — Raşid isminde hayırsever bir zat Guraba hastahanesine gelerek baş hekime 10 bin lira teslim etmiş ve bu parayı hastahanenin mübrem ihtiyaçlarına sarfedilmesi şartiyle teberru ettiğini söylemiştir. B. Raşid ilerde daha başka teberrular yapacağını bildirmiştir. Bu paranın sarf şekli yarın kararlaşacaktır.

Bayılıncaya kadar dövmüş!

İstanbul, 4 (Telefonla) — Beykozda Cemil isminde bir çocuk oyundan çıkan bir kavga esnasında arkadaşı Hikmeti tekmelemiş ve çocuğu bayıltmıştır. Hikmet ölüm derecesinde hastahaneye kaldırılmıştır.

Birkaç güne kadar

Ulus sütunlarında

Yalnız birinci sınıf edebî bir eser olarak değil, fakat müstesna bir tarih eseri olarak bütün dillere nakledilmiş olan

VE DAHA İLK ÇIKIŞINDA

2.000.000

nüsha birden satılan, meşhur Tolestoi'nin yeğeni ve şimdiki rus ediblerinin en büyüğü

Alexi Tolstoi

nin

Büyük Petro

sını okuyacaksınız

●

Bu tefrika size 1938 senesinin en zevkli heyecanını verecektir

Ayrıca bir

polis romanı

Yeşil defter

Bu roman okuyanları maceradan maceraya sürükliyecek, ve heyecanla takib edilecektir. Bu romanı yarın başlıyacağımız "Korsika Haydudları" ismindeki uzun bir hikâyeden sonra neşre başlıyacağız.

Korsika haydudları

MEŞHUR KARMEN MUHARRİRİ PROSPER MERİME'NİN ESERİDİR.

TÜRKİYE BASINI

Yeni fabrikalarımız açılırken

CUMHURİYET'te Yunus Nadi yeni açılan sungipek fabrikamızı memlekette tabiî ipek endüstrisi de canlandıracak bir hareket olduğunu anlattıktan sonra diyor ki :

"1935 te sungipek fabrikasile aynı günde temeli atılan Bursa merinos fabrikası üç buçuk milyon liraya çıkmıştır. 1000 işçi kullanmak şartile senede bir milyon kilodan fazla kamgarn ipliği yapacaktır. Bu sure yünlü sanayiimiz için her sene dışardan getirdiğimiz yarı mamul madeyi tasarruf etmiş olacağız. Fakat Bursada kurulan bu fabrika ile elde edeceğimiz en büyük menfaat, merinos koyunlarının memleketimizde yetiştirilmesi ve üretilmesi olacaktır.

Telkih usulile, yüksek ırklı hayvanların az mikdarda damızlık kullanarak üretildiklerini biliyoruz. Muhtelif memleketlerde yapılan tecrübeler çok muvaffakiyetli neticeler vermiştir. Sovyet Rusyada bir damızlıktan alınan sperm'lerle 20 ilâ 300 yavru yetiştirildiğini okuyoruz.

Çok yeni bir buluş olan bu telkih usulü, şimdiden Bursa ve havalisinde muvaffakiyetle tatbik edilmektedir. Bu suretle her medenî milletin lâzım olan asgarî sanayileşme programımız ilerlerken, birinci derecede bir ziraat memleketi olan türk topraklarının bütün imkânlarından istifade etmek ve o imkânları kabil olduğu kadar zenginleştirmek prensibini de unutmuş olmuyoruz.

Mlilî ihtiyaçlarımızın mümkün olduğu kadar memleket içinden temini prensipiyle yürütülen sanayileşme politikamız muvaffakiyetle merhaleden merhaleye varırken içimizde yaşayan daha cüretli, daha ileri arzular da şahlanıyorlar.

Biz şimdilik dışarıya yalnız ham madde satan bir memleketiz. Bu ham maddelerin çeşidlerini çoğaltmak ve bazılarını işlenmiş olarak dünya piyasasına sevk etmek için bir an evel hazırlanmaya başlamalıyız.

Yalnız dışardan getirttiğimiz malları burada yaparak tasarruf sureti tile değil, aynı zamanda dünya piyasasına işlenmiş türk malları sürmek suretile memleketi doğrudan doğruya zenginleştirmemiz zamanı yaklaşmış ve belki de gelmiştir bile.,,

MİLLİ HEYECANIN İFADELERİ

TAN'da Ahmed Emin Yalman yazıyor :

Beş yıllık plânımızın bir parçası daha canlanmış, Bursa'da ve Gemlikte iki yeni fabrikamız açılmıştır. Millî bir mahiyeti olan bu hâdiselerin kutlanmasında Atatürk bizzat hazır bulunmuştur. İstikbale doğru açılan iki yeni fabrikanın kıymeti ve ehemiyeti bu suretle gözler önünde bir kat daha açıklıkla belirmiştir.

Yalovadan başlıyarak yollardaki köylü halk ve Gemlik ve Bursa halkı bu münasebetle heyecanlı tezahürler yapmışlar, Atatürk'e olan candan sevgi ve bağlılıklarını, en coşkun bir şekilde ortaya koymuşlardır.

İnsan bu tezahürleri gazete sütunlarında okuduğu zaman bile; damarlarındaki kanın tatlı tatlı harekete geldiğini duyuyor. Yüz binlerce türkün kalbinden aynı saniyede taşan temiz ve asil hislerde, sürükleyici ve coşturucu bir kudret var.

Atatürk,bu millî tezahürler karşısında duyduğu heyecanı, şu sözlerle ifade etmiş ve Bursa halkına bildirmiştir :

"... İnkılâbın ilk günlerinin heyecanını tekrar yaşadım...,,

Bir milletin, devamlı harbların felâketlerinden, ecnebî işgal ve istilâsı musibetinden, yeni ve taze bir varlığa kavuşmasından duyduğu heyecanı on dokuz senelik bir zamandan sonra aynı kuvvetle duyması, tarihî bir alâka ile tedkik edilmeye lâyık bir hâdisedir.

Kendine bağlanan büyük ümidleri tahakkuk ettiren, vaidlerini tutan, halkın sevgi ve emniyetini ilk bayram günlerinden sonra ayniyle ve fazlasiyle muhafaza eden rejimler azdır. Millî felâketlerden sonra iş başına gelen rejimlerden oğğu, yaptıkları iyiliği çok pahalı bedellerle ödetmişler, ya sönmüşler veya yaptıkları rejimin izlerine hiç farkında olmadan dönmüşlerdir.,,

Muharrir, meşrutiyet devrinin hatâlarını misal olarak gösterdikten sonra ilâve ediyor :

"Günün birinde Atatürk başımıza geçti. İnsanların ve hâdiselerin içini ve sonunu görmek imkânını yaratan bir (uzağı görüş) kudretile millî mukadderata istikamet verdi. Kurduğu rejim memlekete vaidlerde bulundu ve bütün vaidlerini fazlasiyle tutt

Yazan:
Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren:
Nurettin ARTAM

Bir İngilizin kahvaltıda yediğinden daha az yiyecekle bütün günümüzü gün etmek mecburiyetinde idik!

Neferler, ona da bana yaptıkları gibi — fakat bu sefer, ikram edecek etleri yoktu — ona da bir yemek hazırladılar. O da karnını doyurduktan sonra neşesi ve sıhatı yeniden yerine geldi.

Bu günlerde kasaba, geniş bir hastahane halindeydi. Hemen her ev, bir revir haline getirilmişti. Bütün camiler ve resmî binalar, ateşler içinde yanan hastalarla dolu idi. 17,000 kişiyi barındırabilen bir kasabada 8000 hasta ve yaralı yatıyordu. İlk kânunda bu mikdar, 10,000 olmuştu. Yerli türkler çok iyi hareket ediyor ve ellerinden gelen her türlü yardımlarda bulunuyorlardı. Bir takım kadınlar, artık dinin yasağını filân bir tarafa bırakarak hastalara doğrudan doğruya bakmağa başlamışlardı.

Ticaretin uzun zamandan beri durduğunu söylemeğe lüzum yok. Sivil ahaliye de askerler gibi tayın veriliyordu. Son teşrinin sonunda yüz - den fazla dükkândan ancak iki tanesi açık bulunuyordu. İlkkânunun sekizinde ise hiç biri. Son teşrinin otuzuncu günü son türk kahvesi ve son bulgar şarabhanesi kepenklerini kapadı.

İki han, haftalarca önce kapanmış ve bu binalar askerler tarafından işgal olunmuştu. Büyük han, tâ ikinci muharebeden beri askerî depo haline konulmuş, ahırlarına da mekkâre hayvanlaı bağlanmıştı.

İlk kânunun ikisinde, yahud üçünde çalgılı kahve de son müsameresini verince artık âkıbetin, gerçekten, yaklaşmış olduğuna hükmetmiştik.

Para artık kıymet ve itibardan düşmüştü. Meselâ dominoyu, tavla - yı, yahud öteki oyunları peksimeti - ne oynuyorduk ve bunda bir peksimet on kuruş sayılıyordu. Bir peksimetin dörtte birine oyun oynandığı bile oluyordu. Oyunu kazanan hemen peksimetini alıyor ve bir an içinde yiyip bitiriyordu.

İlk kânunun başlarında benim bölüğüm, üç zabit de dahil olduğu halde, (Seymour, Tereb ve ben) doksan kişiye inmişti.

Hastanelerde ölenlerin gömülmesi işi, o kadar ehemiyetli bir iş haline gelmişti ki bunu yapmak için ayrı bir teşkilât vücuda getirilmişti.

25 son teşrinden sonra artık et verilmediğini yukarıda söylemiştim. Daha sonra tayınlarımız daha fazla azaltılmış ve ilk kânunun altsınıda bu, bir mikdar mısır unu ile mısır ekmeğine inmişti. Bu ekmek de içinde tuz bulunmadığı için gayet tatsız geliyordu. Herhangi bir ingilizin sabah kahvaltısında yiyip bitireceği bir mikdardan daha az yiyecekle biz, bir günümüzü gün etmek mecburiyetinde idik.

Tütün çoktan beri suyunu çekmişti. Bir defa Plevnedeki kız ahbabım bana bir çift sigara vermişti de ben, bunları ikişer parçaya bölerek Seymour'a, Tereb'e ve Bakkal çavuşa dağıtmıştım.

Çaya gelince, zannedersem bütün Plevnede bir okka bile kalmamıştı. Doğrusunu isterseniz ben, Vidin'de kendilerini son ziyaretimde Doris'in bana ikram ettiği bir fincandan sonra teslimi müteakib rus zabitlerinin verdikleri fincana kadar hiç çay iç - memiştim. Bizim kahve yüzü de gördüğümüz yoktu. Yalnız yüksek rütbeli zabitlerin arada sırada kahve içebildikleri söyleniyordu. Bir defa bir arkadaşım, bir mikdar kahve ele geçirmiş ve bu büyük hazinesinden birer kaşık dolusu bize de ikram etmişti. Bir fincan kahveye vermiyeceğimiz para yoktu. Fakat para da, öteki levazım gibi, kıtlaşmıştı. Bizim tabyada, zannederim, Paşadan baş - ka ancak bir kişinin cebinde beş on para bulunuyordu.

Yakacak odunumuz da yoktu. Cenub ve garb taraflarında asma kütüklerile yemiş ağaçları Müşirin emirlerine rağmen kesilip yakılıyor - du. Çünkü ihtiyacın emir ve kuman - da dinlemiyeceği muhakkaktır. Arada sırada bize kuru dallar, ot kökleri gönderiliyordu. Bunları otlarla birlikte kurutuyor, şuradan buradan ele geçirdiğimiz tahta parçaları, eşya döküntüleri ve rahatımız pahasına feda ettiğimiz yatak kerevetleri ve saire ile yakıyorduk. Bunlardan başka kırık arabaların enkazı , şuraya buraya dökülmüş süprüntüler de mahrukatımızı teşkil ediyordu. Bazı defalar ateşsizlik yüzünden mısır unumuzu kaynatıp çorba yapamıyorduk. Böyle sıkıntı, ihtiyaç ve müşkülât zamanlarında zekâsı ve becerikliliği bir kat daha artan Bakkal Ça - vuş bir iki defa bizim tabur için bir iki kova dolusu kömür bulup getirmişti. Fakat hiç bir yerde bu maddeyi dağıtan ne bir depo, ne bir ambar yoktu. Ağaçları mebzul olan Bulgaristanda maden kömürü mahrukat diye kullanılmazdı; bu gün de kullanılmaz.

Bir gece ileri karakolda bulunan çerkeslerden bir kaçı, yerde sürünerek düşman ileri karakollarına, ne olursa olsun, saldırarak bir kaç nöbetçiyi haklamışlar ve oradan elde ettikleri bir kaç direkle bir mikdar odunu bizim tabyaya getirmişlerdi. Bizim, bu odunları yakmamızdan, uzun müddet bahsedilmişti. Çalı, çırpı ile birlikte otları, çayırları da yoluyorduk; fakat bunlar pek mahrukat vazifesini göremiyordu.

Sabunumuz da kalmamıştı. Ben, yumuşak kille yıkanıyordum. Mum - larımızı da gayet hesablı kullanmak mecburiyetinde idik.

Çok defa ateş ve yahud mum yakacak vasıta bulamıyorduk. Kibrit o kadar azalmıştı ki bazı defa ateş yakmak için kurşunların barutunu kullanıyorduk. En bol olan şey, cebhane idi. Ne yazık ki, bir çok olur olmaz şeylerle karnımızı doyurduğumuz halde bu bol nesneyi yiyemiyorduk.

(Sonu var)

Türk dili tetkikleri

Anadolu toponimisi ve FIRAT adı

IV

FIRAT adının Sümerce esası ve bunun da Orta Asya mitolojisine göre izahı

Yazan: A. Dilaçar

Milâddan binlerce yıl önce orta Asyanın Proto-Türk topraklarından göç edip Mezopotamyada yurd kurmuş olan Sumerliler yeni diyarlarının muhteşem nehrini "Büyük su" tesmiye ederlerdi. Lagaş şehrinin eski krallarından Entemena zamanına aid (takriben Milâddan 3000 yıl önce) ve piktografla (resim yazı) yazılı bir tablet üzerinde /1/, Fırat'ın adı şu şekilde yazılmıştır: = *id-nun.* Birinci işaret "akar su, nehir yatağı", ikincisi ise "büyüklük" medlulünü sembolize eden piktograftır, ve hepsi birden "büyük su" ifade ederler. Aynı kral zamanından kalma başka bir yazıtta da /2/ Fırat için ayni *id-nun* = "büyük su" tabiri kullanılmıştır.

Daha sonraları Fıratı adlandırmak için "büyük su" tabiri yerine başka bir söz kullanılmağa başlandı. Bir Sumer-akkat vokabülerinde o adın şu şekilde yazılıp manalandırıldığını görüyoruz: /3/. *nâr UD-KİB-BİN-Kİ.* Fakat bu işaret bir "ide yazısı" olduğundan, böyle okunmayıp fonetik karşılığı bam başka bir sözdü. İdeogramın ilk cüzü *nâr* Sumerce "su, nehir" demek olan *id*'in karşlığını ve son kısım da *Sippar* şehrinin ideografik işaretini temsil ediyordu. Şu halde ideogramın ifade ettiği ide "Sippar suyu veya nehri" olur.

Bu ideogramın sumerce fonetik kıymeti yani okunuşu ile akkatca tercemesi de şöyle tesbit edilmiştir: /4/.

Sumerce — *Akkatça*
Buranuna/u = *Uruttu*) (Fırat veya *Purattu*)

Garp âleminde ilk Sumer gramerini yazmış olan ingiliz âlimi S. Langdon /5/, Fırata verilen *Buranun* adını şu şekilde ikiye bölüp manalandırıyor: *bura* = su kabı; *nun* = büyük; hepsi birden = büyük su kabı. Bu izahın istinat ettiği mühim nokta, sumercede *buru* sözünün "çukur, kap" manasına [illegible] şu tarzda yapılabilir /6/.

Sumerce *Buru* = Akkatça
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "
" *Buru* = "

buru = derinlik
burtu = derinlik
hurhumatu = delik, çukur
hararu = kazmak
hurru = kovuk, delik, yuva
kinnatu = çukur, hendek
kippatu = eğrilik
nakabu = eşmek, kazmak
palaşu = delmek
patahu = oymak çukurlatmak
pithu = oyuk
şapalu = batmış olmak
şuplu = derinlik, kuyu
suppulu = alçaltmak
şuttu = hendek, bataklık

Birbirine benzer manada Akkatça 15 karşılığı bulunan Sumerce *buru* kelimesini ifade eden çivi yazı "çukur, oyuk, hendek, derinlik" gibi mefhumların sembolü sayılabilir. Bu yazının en eski pektografı ise, geriye doğru izlenerek nihayet bir daire şeklinde bulunabilir /7/, ki bu da "oyuk, delik" idesinin grafi diye addolunur.

Buru kelimesinin bu şekilde yapılan etimolojisi doğru olmamakla beraber, Arap, İbrani, Grek, Eski Fars ve Asur tefsirlerinde de yaptığımız veçhile, bu manada alınan sumerce *buru* sözünü yeni Türkçede arayalım:/8/.

Altay lehçesi *por* = delen
Garp lehçesi *burgu* = delen alet
" " *boru* = kovuk silindir
" " *borgac, burgaç* = eğrilmiş, bükülmüş
" " *obruk* = çukur, mağara
Çağatay " *obrı, obru* = çukur.

Öbür dillerdeki bazı karşılıkları da şunlardır /9/: Grekçe *perao* delmek, *pharynx* = hançere, yani delik, lâtince *forare* = delmek, ingilizce *bore;* almanca *bohren* = delmek, arapça *far* çukur kazmak ("Kamus" tercemesi, cilt 11,62) Disiplinimizin analizinden geçirerek,

Sumerce *buru* (= çukur) :
Çagatay *obru* (= çukur) :

(1)		(2)		(3)		(4)
uğ	+	ub	+	ur	+	uğ
oğ	+	ob	+	ur	+	uğ

"Bir mesafe ve imtidadın bir obje veya süje üzerinde takarrürü" demektir. Mot-étape'lara gelince, *uğ + ub,* ana kökün sertleşmiş şekliyle *gub,* bizdeki *kap, küp,* ve *kovuk*'taki *kov'*-dur (lâtince *cavus).* Buna (v. r) elemanı katılınca *gubur* olur ki bizde "çukur, oyuk" anlamına olan /10/ *kubur* kelimesinde yaşıyor ve arapçanın *kabr - kubur*'u da bundan başka bir şey değildir. Sumercede ise *buru, giburu* da okunabilir /11/ ve yine "çukur" manasındadır. Böylece teorimizdeki "her kelimenin başında bir ana kök bulunur veya bulunmuştur" kaziyesi yeni türkçe *bur - obru - kubur,* ve sumerce *buru - giburu* kelime eşleri üzerinde bir defa daha denenmiş ve hakikati tebarüz ettirmiş bulunuyor.

Fakat bütün bu karşılaştırmaların doğru olmasına rağmen, *Fırat'ın* sumerce mukabili olan *Buranuna*'nın hakikî izahı bu değildir. Sumercenin *bura* = *"çukur"* + *nuna* = *"büyük"* elemanlarını yeni Türkçemizdeki *obru* = *"çukur"* + *nine* = *"büyük"* söz- [illegible] yı *obru - nine, bur - nine* yani "nine obruk veya büyük çukur" diye tefsir ve izah etmek doğru olamaz. Zaten sumerce *buru*'nun esas manası "nehir çukuru veya yatağı" olarak değil, "kulak deliği" diye izah edenler ve bunun yazı şeklinde de "kulak" sembolünü görenler vardır /12/ *Buranuna* sözünün orijinal anlamına varabilmek için Orta Asya, Sumer ve eski yakın Şark mitoloji ve ananalerine baş vurmak zaruridir.

Altay ve Yakut Türk efsanelerine göre /13/, arzın ve kâinatın yaradılışından önce, derin uçsuz bucaksız primordiyal bir su kütlesi vardı. Altaylılara göre ilah Ülgen /14/, Yakutlara göre /15/ "Irın-ayı-toyon" (= hâlik beyaz ilah), Yeniseylilere göre /16/ de büyük şaman Doh bu okyanusun üzerinde dolaşırdı. Yine bu efsanelere göre, kâinat yaratıldıktan sonra da şimdi yer yüzünün ortasında büyük bir göl bulunuyor, ve ondan çıkan 4 nehir de 4 istikamete doğru akıp 7 devir yaptıktan sonra yine aynı göle dökülüyor /17/. Bu gölün ortasından bir dünya-dağı veya göl-dağı yükseliyor ki Orta Asya halkı bunu *Sumur, Sumer, Sumbur,* ve Hindliler de *Sumeru* adı ile tanıyor. Yakutlar bu dağı "gökteki süt-beyaz dağ" tabiri ile vasıflandırır ve Altaylıların baş ilahı olan Bay - Ilgön de bu altun dağın üstünde oturur /13./. Yeniseylilere göre de "Mukaddes su veya Nehir" in kaynağı göğün altıncı katındadır. Bu su, yani Yenisey, oradan yeryüzüne aktıktan ve dolaştıktan sonra Tamuya dökülür /19/.

Orta Asyanın bu esatir, efsane ve hurafeleri aynen Tevratta da mevcuttur. Tekvin kitabının ilk babına göre başlangıçta Allahın ruhu suyun üzerinde dolaşıyor, ve kâinatın kuruluşundan sonra da cennetten 4 nehir çıkıyordu: Pişon, Gihon, Hiddekel ve Perat (Fırat). Kuranda dahi "sure XI, ayet 7) yerlerle göklerin yaratılışı anlatılırken "arşı âlânın suyu kaplamasından" ehemiyetle bahsediliyor. İslam hurafeleri keza cennetten 4 nehirin — Sihun, Cihun, Fırat, Nil — çıktığını söylerler. Sumer ananesine göre de (Gudea silindiri B 10.20) Fıratın suyu mukaddesti ve manevî lekeleri temizlerdi. Asur dilinde bile Fırata "napişti mâti" yani "memleektin ruhu" denmiştir. Sumer yurdunun hemen hemen bütün büyük şehirleri, Sippar'dan başlıyarak Eridu'ya kadar, Fırat kıyılarında kurulmuştu. Daha muahhar Türkler nazarında Tengıs (deniz), Tengri (tanrı, gök) kadar, büyük bir ilahtı /20/.

Suya, ırmağa ve bilhassa büyük nehirlere mukaddes, kutsî ve ilah nazarı ile bakmak ananesini Sumerliler Orta Asyadan beraberlerinde getirdiler. Onların eski yurdunda yaşıyan bir çok kabileler primordiyal büyük okeanın üzerinde dolaşan ilah ruhuna *Burhan* derler /21/ ki *"Bur hanı"* yani "su ilahı" demektir /22/. Bu ad Divanu - lûgat - üt - Türk'e göre dahi "mabet sanem" manasına geliyor. Uy- [illegible] nılmıştır. Türk yurtları merkezinden çok uzak bulunan İzlandada, eski nord efsanesine göre, primordiyal cumudiyelerin erimesiyle damla damla biriken sudan bir dev-ilah teşekkül etti. Bunun adı *Ymir* (ümir okunur) idi. Sütünü emdiği ineğin memesinden 4 nehir akardı. Bu inek kayaları yalaya yalaya eritti ve hasıl olan sudan bir mahlûk doğdu. Adı *Buri* idi. Bunun çocuğunun adı da *Bor* oldu /23/.

(Sonu var)

/1/ A. Deimel: Şumerische Grammatik, 1924, s. 204-205
/2/ F. Thureau - Dangin: Die Sumerischen und akkadischen Königsinschriften 1907, s. 40, 7.9-11
/3/ 5. R. 22, 31
/4/ A. Deimel: Şumerisces Lexikon, 1933, cilt IV, s. 1073.
/5/ F. Thureau - Dangin'in "Die Sumerischen und Akkadischen Königsinschriften" adlı eserinde, 1907, s. 245.
/6/ A. Deimel: Şumerisches Lexikon, cilt III, 1932, s. 810-817.
/7/ G. A. Barton: The origin and Development of Babylonian Writing, 1913, cilt I, s. 95
/8/ Radloff; Divanu - Lûgat - üt - Türk; ve "Tarama Dergisi", passim.
/9/ A. Walde - J. Pokorny: Vergleichendes Wörterbuch der indogermanischen Sprachen, cilt II, 1927 s. 159 - 161.
/10/ Şemseddin Sami: Kamusu Türkî, 1317, s. 1087
/11/ A. Deimel: Sumerisches Lexikon, cilt II, 1930, s. 815
/12/ A. Deimel: aynı eser, s. 810
/13/ U. Holmberg: Siberian Mythology, 1927, s. 313
/14/ G. N. Potanin Oçerki severo - zapodnoy Mongolii cilt IV, s. 218
/15/ V. N. Seroşevskiy: Yakutı, 1896, s. 653
/16/ V. I. Anuçin: Oçerk şamanstva u yeniseykih ostyakov (Sbornik Muzeya po Antropologii i Etnografii pri Akademii Nauk, cilt II 2. 1914, s. 14)
/17/ U. Holmberg; Siberian Mythology, 1927, s. 359
/18/ Aynı eser, s. 341
/19/ Aynı eser, s. 307
/20/ Aynı eser, s. 364
/21/ "Zapiski Vostoçno - sibirskago otdela Ruskago geografiçeskago obşçestva" cilt 1, 2 1890, s. 65 - 66
/22/ Bazı Garp müelliflerine göre *Burhan,* sanskritçe *Buddha* ve Çince *Fut* kelimelerinden yapma sayılıyorsa da, bu ad bizce, ilk önce "Su ilahı", sonra alelıtlak "Allah" ve budizm devrinde de "Budda" anlamına kullanılmıştır.
/23/ F. Guirand: "Mythologie générale" 1935, s. 222.

RADYO

Ankara:

Öğle Neşriyatı: 12.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 13.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 14.15 - 14.30 Dahilî ve haricî haberler — 15.30 dan itibaren müzik öğretmen mektebinden naklen cumhur başkanlığı filarmonik orkestra heyetinin konseri Şef Praetorius.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Plâk neşriyatı — 18.35 Çocuklara karagöz (Küçük Ali) — 19.10 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza ve arkadaşları) — 19.35 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 19.50 Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları) — 20.15 Hukukî konuşma: Hukuk ilmini yayma kurumu tarafından Avukat Ferruh Ağan. Mahkeme huzurunda taraflar — 20.30 Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin ve arkadaşları) — 21.00 Ajans haberleri — 21.15 Stüdyo salon orkestrası: 1 - Massenet: la Roi de Lahore 2 - Wohanka: Mamie Valsone 3 - Leopold: Vindobona 4 - S. Franck: Pièce Heroıque 5 - Offenbach: Orphée aux enfers — 21.55 - 22.00 Yarınki program ve İstiklâl marşı.

İstanbul:

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâkla türk musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Plâkla türk musikisi — 13.30 - 14.30 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı : 18.30 Plâkla dans musikisi — 19.00 Bayan Nihal ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — -9.30 Konferons: Selim Sırrı Tarcan (Ömrümün kitabından) — 19.50 Borsa haberleri — 20.00 Sadi ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 20.30 Hava raporu — 20.33 Ömer Rıza tarafından arabça söylec — 20.45 Semahat Özdenses ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) — 21.15 Klasik türk musikisi: Okunyan Nuri Halil Kemal Reşat, kemençe Kemal Niyazi, tanbur Dirrü Turan, kanun Vecibe, Nısfiye Selâhattin Candan, ut Sedat — 21.50 ORKESTRA: 1 - Liszt: Rhapsodie No. 2. 2 Friml: İndian İove. 3 - Lehar: Wo die Lerche sing. 4 - Poussigne: Nocturne Slave — 22.45 Ajans haberleri — 23.00 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 23.20 Son haberler ve ertesi günun programı — 23.30 Son.

Avrupa:

OPERA ve OPERETLER: 18.15 Brüksel — 19.30 Viyana — 20 Milâno — 20.45 Stuttgart, Milâno — 21.30 Paris - Eyfel kulesi.

ODA MUSİKİSİ: 14 London - Regional — 20 Monte Ceneri.

ORKESTRA KONSERLERİ ve SENFONİK KONSERLER: 17 Monte Ceneri — 20.45 Sottens — 21.30 Paris - P. T. T. — 22.15 Lüksemburg — 23.15 Tuluz .

SOLO KONSERLERİ: 14.15 Kolonya — 16 Stokholm — 17.15 Paris - P. T. T. — 18.15 Laypzig — 21.35 Viyana.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.): 12 Hamburg — 19.10 Frankfurt — 19.20 Prağ.

ORG KONSERLERİ ve KOROLAR: 15 London - Regional — 18.10 Kolonya — 20.50 Kopenhag.

HAFİF MÜZİK: 12 Breslav ve diğer alman istasyonları — 15 Stuttgart — 15.15 [illegible] 22.20 Kopenhag — 22.30 Berlin ve diğer alman istasyonları — 22.35 Droitwich.

DANS MÜZİĞİ: 21 Münih — 22.20 Viyana — 22.30 Berlin, Münih, Stuttgart, Prağ — 23 Floransa, Krakovi, Lemberg, Milano, Vilna — 23.5 Poste - Parisien — 23.30 London - Regional — 24 Lüksemberg, Milâno, Paris, Paris - P.T.T., Strazburg — 0.30 Brüksel.

BİR SÜRGÜN

YAKUB KADRI

"— Filvaki, dostunuz Ragıb bey burada değilmiş.. dedi. Bu iyi kalbli hekimin, ağzında geveleyip de bir türlü söyliyemediği bir sözü vardı ve doktor Hikmet, bunun ne olduğunu anlıyordu. Dr. Pienot, demek istiyordu ki : "Son günleriniz yaklaşmaktadır. Yapacak bir vasiyetiniz, bir son arzunuz varsa, bir an evvel bildirmeniz, bir yakınınıza bildirmeniz iyi olur."

Bir gün, artık, doktor Hikmet, bütün kuvvetlerini topladı ve ona sordu :

"— O kadar yakın mı görüyorsunuz, doktor ?

"— Yok canım; gene neler düşünüyorsunuz ! Sizi temin ederim ki, ümidimi henüz kaybetmiş değilim. Ah, bir adam akıllı , yemek yiyebilseniz...

Halbuki, yemek denilen şeye karşı doktor Hikmette, gittikçe artan bir tiksinme vardı. Bu hale, iştahsızlık demek bile kâfi değildi. Mutfağın, ara sıra kapısı açılıp kapandıkça burnuna vuran koku bile onun midesini bulandırıyordu. Hele, bir et parçasını bir tabak içinde görse, bütün hazım cihazları alt üst oluyor; uzviyeti, baştan ayağa itiçi bir refleks kesiliyordu. Bu yüzden, bütün gıdası günde bir kaç bardak sütle bir iki dilim ekmeğe inhisar etmişti.

Doktor Hikmet, zayıflıya, zayıflıya adetâ bir ruh halini almıştı ve bu ruh her hangi bir kesafetle karışmağı istemiyordu. Ne dişlerinin, hattâ ne ellerinin sert bir maddeye temasa tahammülü yoktu. Üstündeki battaniyenin tüylerine dokunamadığı için, onu, sağa sola her sarkışında, Mme. Colette'e düzelttiriyordu.

Gün geçtikçe bu teşennücler, onda, bir anarşi halini almağa başladı. Canı, birbirini tutmaz bir takım şeyler istiyordu. Meselâ bir gün, Dr. Pienottan içki istedi. Hekim :

"— Bir kaç kadeh Malağa şarabı.. hiç de fena olmaz; dedi. Fakat Malağa şarabı gelince, hasta :

"— Hayır; diyordu. Bundan daha kuvvetli bir şey; iştihamı açsın diye bir aperitif... meselâ, meselâ, bir Armagnac !

"— Armagnac mı ? Poh, poh, poh ! Bu mükemmel bir kotlet üzerine, bir *soufflet aux crèmes* den sonra alınır. Eğer bana bunları yemeği vadederseniz....

"— İstemem, istemem !...

Nihayet, yavaş yavaş; bu midevi fantaziyelerin hiç birinden bahsetmez oldu ve sütlü kahve ile *croissant*da karar kıldı. Uzviyetinin bu şurişli faaliyeti, gittikçe beyninde temerküz etmeğe başlamıştı. Bir gün, doktora dedi ki :

"— Bana Arlette'i çağırır mısınız ? Mutlaka Arlette'i görmek istiyorum. Ve bütün bir hafta, sabah akşam, Pienot'yu her görüşünde bu arzusunu tekrar etti.

"— O gelirse, onu görürsem; iyileşeceğim. Kalkıp yürüyeceğim ! diyordu.

Fakat, Dr. Pienot'nun bütün vaidlerine rağmen Arlette bir türlü görünmüyordu. Zavallı hastanın kulağı hep sokak kapısının zilinde idi. Bu zil, her çalınışında beyninin içinde çınlıyor; dirseklerinin üzerine dayanarak yatağında doğrulmağa çabalıyor; gözleri acayib bir ışıkla parıldayor ve gelenin o olmadığını anlayınca baygın, başı tekrar yastığının üstüne düşüyordu.

Nöbetinin 41 dereceye çıktığı bir akşam vakti, odanın alaca karanlığında, hizmetçi kadını Arlette sandı. Yüreği ağzına geldi. Hıçkırığı andıran bir sesle :

"— Beni çok beklettin ! Beni neden bu kadar çok beklettin ? diye sızlanmağa başladı ve sabaha kadar onunla konuştu. Ona kâh sitem ediyor, kâh yalvarıyordu. Vaktiyle bir arada bulundukları saatlerde, içinden geçip de bir türlü açığa vuramadığı sözleri, şimdi, ezberlenmiş bir nutuk veya bir düa halinde söylüyordu...

Arlette'e dair bu sayıklamalar bir kaç gün sürdü. Ondan sonra hasta, sanki sevdiği kızla bir uzun vuslat gecesinden çıkmış gibi sükûnet buldu. Hattâ kafasına bile bir nevi vuzuh ve selâmet geldi. Gözlerini, nabzını saymakta olan doktora çevirip :

"— Bugün kendimi iyi hissediyorum; diye mırıldandı.

Halbuki, o esnada ateşi, nabzının sayısiyle beraber, hayret verici bir süratle düşmeğe başlamıştı. Dr. Pienot, içinden : "Bir iki saatlik ömrü kaldı." diyordu.

Gerçekten, hekimin tahmin ettiği üzere, bir saat sonra hasta, öyle müthiş bir fenalık geçirdi ki, yüreğini yerinden kopuyor sandı ve bir çocuk gibi haykırdı :

"— Anneciğim, anneciğim...

Fakat, hekim, bu sözler türkçe olduğu için bir şey anlamadı.

*

Doktor Hikmetin cesedi, toprak parası bulunup verilemediğinden Paris'in umumî kuburlarından birine gömüldü.

SON

Köy ihtiyar heyeti seçimleri nasıl yapılacak?

Köy kalkınmasında ihtiyar heyetlerine düşen mühim vazife

Köy kalkınmasında kendilerine devletin bütün kadrosunu tatbik etmek vazifesi verilen köy ihtiyar heyetlerinin bu mükellefiyeti yapacak vasıfta olması için iç bakanlık bazı ana prensipler kabul etmiş bulunmaktadır.

Köylerdeki işbirliğini ve çalışma huzurunu sağlıyacak olan tarafsız ihtiyar heyetleri seçilmesini ve seçimlerde kanun emirlerine aykırı yolsuzlukları önliyecek olan bu tedbirleri bakanlık, acele kaydiyle umumî müfettişliklere ve vilâyetlere bildirmiştir.

Köy kanununa göre köy dernekleri; seçim devresine aid müddetini tamamlıyan köy heyetleri yerine yenilerini seçecektir. Teftiş lâyihalarında seçim etrafında görülen fenalık ve kanunsuzlukların bu seçim devresinde de tekrarlanmasına mahal ve imkân verilmemek için bu iş etrafında köy heyetleri dikkatli bulunacaklardır.

Köylere gelecek muhtar ve azâ seçim mazbataları için mahallî jandarma kumandanları, müddei umumiler, nüfus daireleri, askerlik şubeleri lâzım gelen tedbirleri beraberce alâcaklardır.

Muameleleri bitmiş mazbatalar vâli ve kaymakamlar tarafından tetkik olunacak ve gereken muameleler derhal yerine getirilmek üzere köy büroları vasıtasiyle köylere tebliğ olunacaktır. Seçim mazbatalarının tetkiki ve bu hususiaki emrin gelmesi beklenmiyecek ve yeni heyetler her yerde martta işe başlıyacaklardır.

Salâhiyetli mercilerin kanunî bir tebliği olmadan yapılan seçimlerin bozulmasına meydan verilmiyecek seçim sırasında işi bozanlara ve geri bırakanlara ve fenalık yapanlara göz yumulmıyacak ve bu suretle köylü arasında ikilikler doğmasına meydan verilmiyecektir. Köy kanunu hususî vaziyeti bulunan bazı köylerde muhtar seçimi için vâlilere esaslı salâhiyetler vermiştir. Köylünün ezilmemesi ve köy halkının kanunla kendilerine verilen vazife ve hakları [illegible]beatçe tanzim ve tatbik edebilmeleri için bu gibi köyler şimdiden tesbit edilecek ve istenilen vasıfları haiz muhtarların vâliler tarafından seçilmesine bilhassa itina olunacaktır.

Seçimlerin yapılmasında bilhassa şu hususlar göz önünde bulundurulacaktır:

Köy heyetleri seçim gününü önceden tesbit edecekler ve seçimden en az 3 gün evvel köyde ve köye bağlı bütün mahalle ve meskûn parçalarda mutad vasıtalarla ilân ettirecekler ve kadın, erkek bütün köylünün seçime gelmeleri için lâzım gelen tedbirleri alacaklardır.

Seçimler, köy konaklarında, mekteblerde, köy meydanlarında ve buna benzer umumî yerlerde yapılacaktır. Seçim yapılacak yerler köyün manevî varlık ve benliğini bütün heyecaniyle yaşatacak bir şekilde hazırlanacaktır. Seçim yerinde hangi saatte rey vermeğe başlanacağı ve saat kaçtan sonra reylerin kabul olunmıyacağı gösterilecektir. .

Seçimden önce köy muallimleri, sağlık memurları, eğitmenler, tahsildarlar ve sair memurlar tarafından köylüye intihabın ne demek olduğu izah olunacak ve köylü aydınlatılacaktır. Baştan muhtar seçimi yapılacak, ondan sonra azâ seçilmesine geçilecek ve nüfusu 1000 den aşağı köylerde 8, nüfusu 1000 den yukarı köylerde 12 kişi rey pusulalarına yazılacaktır. Reylerin sayılmasından sonra en çok sayı alanlardan başlıyarak sırasiyle binden az nüfuslu köylerde, 8 ve nüfusu binden fazla köylerde 12 kişilik yarısı azâ yerisi yedek aza olarak mazbataya geçirilecektir.

Seçimde kazandıkları sayıları beraber olanlardan biri aslî diğeri yedek olacaktır. Rey pusulaları sayıldıktan sonra bir zarfa konularak kapatılacak ve imzalandıktan sonra idare amirine gönderilecektir. Yeni seçilen muhtar ve azalar 1 martta mutlaka işe başlıyacaklar, aynı günde eski heyet köye aid bütün mallarla demir başları, orta malların tapularını haslı köye aid bütün evrakı yeni heyete mazbata mukabilinde devredecektir ..

Kurtuluş cinayeti failleri

İstanbul, 4 (Telefonla) — Kurtuluşta rizeli Said isminde birisini öldüren katiller adliyeye verilmişler ve bunlar, İhsan ve Mehmed isminde iki kişidir.

Mehmed önce cinayeti üzerine almışken sonra katilin İhsan olduğunu itiraf etmiştir.

AYDINDA

Bir alayımıza sancak verilirken

Or General İzzeddin Çalışlar çok güzel bir nutuk verdi

Aydın, 4 (A.A.) — Dün yapılan sancak töreninde orgeneral İzzettin Çalışlar, askerlere hitaben bir nutuk söylemiştir :

"— Alay komutanı albay, subayları ve askerlere millî varlığım, millî şan ve kudretin timsali olan ve ordunun en mukddes malı olan ve büyük türk milleti tarafından verilen sancağı Türkiye cumhur reisi Kemal Atatürk adına alayınıza büyük bir iftiharla tevdi ve teslim ediyorum. Sancak, ulusun ordusuna en mukaddes emanetidir. Sancakta ulusun bütün manevî kudetleri kaynamaktadır. Gün olur ki bütün ulusun eli silâh tutanları yurdu korumak için alay sancakları altına girer. Bu sebeble sancak askerlerin en mukaddes malıdır. Bu mukaddes emaneti daima her yerde bütün mevcudiyetinizle koruyacağınıza ve bunun için şecaat ve cesaretle kanınızı akıtacağınıza eminim. Piyade alayının eski muharebe tarihi en yeni muharebelerinki kadar parlaktır. Şimdi alayın Komanova muharebelerinde Nagoriç tepelerinde taarruzunu gözümün önünde tutuyorum. O taarruzda albayını da şehid vermişti. O taarruzda alayın hamleleri üçüncü Kosova meydan muharebesini yaratmak için en parlak bir istikamette yürüyordu. Alayın Sakaryadan İzmir'e kadar olan hareketi de şimdi gözümün önünde canlanırken bu kadar şan şeref içinde olan alaya bu cumhuriyet sancağını vermekle de büyük bir iftihar duyuyorum. Ve diyorum ki: Mazideki zaferlerinizi bu cumhuriyet sancağını ebedileştirmek için düsturumuz ve mukaddes borcumuz ya muzaffer olmak veya ölmek olacaktır. Sizlerden sonra bu alaya gelecek olanlar da aynı düsturu ve aynı mukaddes borcu takib edeceklerdir. Ne bahtiyarsınız ki, alayınıza sancak verme Atatürkün reisicumhur olduğu zamana tesadüf etmiştir. Bu mazhariyetinizden dolayı sizi tebrik ederim. Sancağınızı alınız, onun üzerine en büyük zafer tarihini yazınız.

Alay komutanının cevabı

Alay komutanı orgeneralden sancağı alırken şu mukabelede bulunmuştur:

"— Yüce türk ulusunun alayına emanet ettiği bu mukaddes sancağı, Ulu Önder Atatürk devrinde ve onun adına kudretli elinizden aldığımdan dolayı bahtiyarım. Sancağı her vakit her yerde her ne bahasına olursa olsun muhafaza edeceğim. Ve onu zafer çelenkleriyle süsleyeceğime söz veriyorum.„

Komutan bundan sonra alaya hitaben subaya yüce türk ulusunun alayımıza emanet ettiğibu sancağı orgeneralden alırken bunu her vakit koruyacağıma ve alayımın önünde daima ehemiyetle ve zaferle dalgalanacağına hiç bir fedakârlıktan çekinmeyeceğime söz verdim. Sancağımızı canla başla seveceğiz. Muharebenin en kızgın zamanında onu anarak yurdumuza ve ulusumuza olan ödevimizi yapacağız ve sancağımızın muhafazası için kanımızı seve seve son damlasına kadar akıtacağız. Alayda tek bir kişi kalsa da sancağımızı düşmana vermiyeceğiz. Ve onu zafer çelenkleriyle süsliyeceğiz. Söz veriyorum ve and içiyorum, siz de and içiniz, , demiş ve alayı hep bir ağızdan "and içiyoruz„ mukabelesinde bulunmuştur.

Tekirdağında arıcılık kongresi

Tekirdağ, 4 (A.A.) — Bu ayın on beşinde Tekirdağında bir arıcılık kongresi toplanacaktır. Kongreye Trakya umumî müfettişi Kâzım Dirik bölge vâlileri ve ziraat müdürleri iştirâk edecektir.

1 - İngiliz vapurunun batırılması

(Başı 1 inci sayfada)

sahil karakol ve bir balıkçı gemisi tarafından kurtarılmıştır. Karışmazlık servisinin müşahidi de kurtulmuştu.r

Alcira'nın mürettebatı saat 9.55 de Barselona gelmiştir.

Fransız büyük elçisi B. Eden'le görüştü

Londra, 4 (A.A.) — Fransız elçisi Korbin, bu sabah dış bakanlığında Eden ile görüşmüştür.

İyi haber alan mahfiller Fransa elçisinin, Akdenizde yapılan korsanlıklara karşı gezdirilen karakol gemilerinin takviyesi için hükümetinin almak istediği tedbirleri Eden'e bildirmiş olduğunu beyan etmektedirler.

Fransa İngiltere'nin tekliflerine muvafık cevab verdi

Londra, 4 (A.A.) — Reuterin öğrendiğine göre, Fransanın Londra büyük elçisi B. Korbin, sabahleyin hariciye nezaretinde B. Eden'e yaptığı ziyarette fransız hükümetinin Akdenizde korsanlığa karşı muhafaza tedbirlerinin takviyesi hususundaki ingiliz teklifleri ile mutabık bulunduğunu resmen bildirmiştir. B. Korbin, öğleden sonra bir kere daha B. Edeni ziyaret etmiş ve aynı mesele üzerinde görüşmelere devam olunmuştur.

İtalya da teklifleri kabul etti

Londra, 4 (A.A.) — Reuterin öğrendiğine göre, İtalya, Akdenizde korsanlığa karşı muhafaza tedbirlerinin şiddetlendirilmesi hakkındaki ingiliz tekliflerini kabul etmiştir. Akşam üzeri buraya gelen italyan cevabı, italyan hükümetinin, kontrolu kendisine tahsis edilen Akdeniz mıntakasında, İngilterenin kendi mıntakasında aldığı tedbirlerin aynını tatbik niyetinde bulunduğunu bildirmektedir.

Nyon komitesi toplantıya çağırılıyor

Londra, 4 (A.A.) — Daily Telgrafın diplomasî muhabiri, bir vapur torpillendiği ve mütearrızın hüvviyeti tesbit edildiği zaman mütearrız devlete aid emvalden iras edilmiş zarara tekabül edecek miktarın müsaderesine mezuniyet vermesi için Nyon komitesinin hemen toplantıya çağrılması alâkadarlara teklif etmiş olduğunu aldığı habere atfen yazmaktadır.

Bombardımanlar karşısında Belçika...

Brüksel, 4 (A.A.) — Parlamento, sosyalistlerin Belçikanın Barselona ve Burgostan açık şehirlerin bombardımanından istinkâf etmelerini taleb için Fransa ve İngiltere tarafından yapılacak teşebbüse iştirâk etmesine aid olan tekliflerini kabul etmiştir.

... ve Amerikanın vaziyeti

Nevyork, 4 (A.A.) — B. Hull, Amerika hükümetinin sivil halkın bombardıman edilmelerini şiddetle takbih etmekte olduğunu beyan etmiştir.... Mumaileyh, bu takbihin frankistler tarafından bir amerikan hastane treninin bombardımanına aid olmadığını, söyliyeceği sözlerin İspanyadaki iki tarafa ve Çinde japonlara raci olacağını söylemiştir.

B. Hull, bu gibi hâdiselere bir nihayet verebilecek her hangi bir çarenin bulunacağı ümidini izhar etmiştir.

Gönüllülerin çekilmesi kaça mal olacak ?

Londra, 4 (A.A.) — Karışmazlık tâli komitesi, gönüllülerin geri çekilmesi meselesinin malî cephesini tetkik etmiştir. İlk tahminlere göre geri çekme âmeliyesi, iki milyon 400 bin liraya mal olacaktır. Bütün delegeler, bu kadar masrafı çok bulmuşlardır. Gönüllülerin memleketlerine iadelerinden evvel bunların hususî kamplarda ikametleri masrafını kimin ödeyeceği meselesine henüz temas edilmemiştir. Bu noktada, ciddî noktai nazar ihtilâfları çıkmasından korkulmaktadır. Zira gönüllülerin miktarı fazla olduğu halde almanlarla italyanlar, bu masarifin umum tarafından deruhte edilmesini istemektedirler.

Yakalanan kaçakçılar

Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza teşkilâtı 56 kaçakçı, 959 kilo gümrük kaçağı, 13 kilo inhisar kaçağı, 4 kilo uyuşturucu madde, 10.000 defter sigara kâğıdı, altmış türk lirası, bir tüfek, 20 mermi ile 11 kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.

Nafıa Vekilinin tetkikleri

İstanbul, 4 (Telefonla) — Nafıa vekili B. Ali Çetin Kaya bugün evinde meşgul olmuş, nafıa müsteşarı B. Atıfla beraber nafıa işleri üzerinde çalışmıştır.

Murmanetz buzkıranı

Sovyet heyetine yaklaşıyor

Moskova, 4 (A.A.) — Gazeteler, üzerinde bulundukları büyük bankiz kırıldıktan sonra küçük bir buz parçasına geçmeye muvaffak olan ve orada halâ ilmî tetkiklerine devam eyliyen profesör Papanin ve arkadaşlarının sakin fakat çok kuvvetli kahramanlığını tebarüz ettirmektedir. Filhakika Papanin ve arkadaşları, her defasında biribirlerine giren buzlar üzerinde ezilmek ve yahud suya düşerek boğulmak tehlikesine maruz kalarak, fırtınanın ve cereyanların tesiri ile kırılmak üzere bulunan bir buz parçasından başka bir buz parçasına müteaddid defa geçmişlerdir.

Her defasında telsiz istasyonunu ve ilmi tetkikleri mahsullerini beraberlerinde kurtarmaya muvaffak olan grup, her altı saatte bir telsizle meteoroloji bültenini göndermekte ve bu bültenleri, Norveçin Trimsoe telsiz istasyonu tarafından alınarak Moskovaya bildirilmektedir.

Nurmanets buzkıranı heyete yaklaşıyor

Heyetin üzerinde bulunduğu küçük buz parçası, hızlı bir seyirle ve Groenland kıyıları boyunca cenuba doğru yürümektedir. Murmanets buzkıran gemisi, halen Papanin grupunun bulunduğu yerden 350 ilâ 400 kilometre mesafededir.

Taymir buzkıranı, üzerinde üç tayyare ile ile dün Nurmanskdan hareket etmiştir. Kranştaddaki Orconikidze fabrikası işçileri, Ermek buz kıranını tamir etmek ve harekete müheyya bir hale koymak üzere gece gündüz çalışmaktadır. Ermek, ancak sekiz günde hazır olabilecektir.

Profesör Şmid de yola çıkıyor

Otto Şmit, Ermek ile hareket edecektir. Diğer taraftan Moskovada hazırlanmakta olan iki tayya de 7 şubatta tamamiyle hazırlanmış olacaktır. Tanınmış tayyareci Spirin, 9 veyahud 10 şubatta Murmansk ve hattâ, eğer hava şeraiti iyi olursa, doğrudan doğruya Jan Mayen Norveç adasında uçacaktır. Jan Mayen adası, tayyareler için deniz üssü vazifesi görecektir. Papanın, şimdilik hiç bir tayyarenin civarda buz üzerine inmeyeceğini bildirmiş ise de Spirin buna muvaffak olacağını tahmin etmektedir.

Moskova, 4 (A.A.) — Bugün saat 2 de Papenin'den gelen telgrafta istasyonun 74,3 ve 17,30 tulü garbîde bulunduğu ve vaziyetin iyileştiği bildirilmektedir.

Groenland denizinde fırtına sükûnet bulmuştur. Önümüzdeki bir kaç gün içinde yeni bir fırtınanın çıkması pek muhtemel değildir. Hararet 25 e kadar inecektir. Binaenaleyh fırtınanın durması ve havaların birden bire tekrar soğuması neticesinde biribirine temas halinde bulunan buz parçalarının tekrar donarak büyük bir kütle teşkil etmeleri ümidleri baş göstermiştir.

ALMANYADA

İki nazır üç elçi değiştirildi

(Başı 1 inci sayfada)

Gizli bir dış işler konseyi kurul du.

B. Hitler, dış işler hakkında da aşağıdaki ikinci emirnameyi neşretmiştir :

"Haricî siyaset işlerinde müşavere için, kabinemde bir hususî gizli - komite - konseyi ihdas ediyorum. Bu konsey reisliğine alman devlet bakanı B. von Neurath tayin edildi. Konsey azalıklarına da hariciye nazırı B. von Ribbentrop'u, Prusya başvekili ve hava nazırı mareşal Göring'i, alman devlet bakanı Dr. Hess'i, propaganda nazırı Dr. Josef Göbbels'i, devlet bakanı ve başvekâlet dairesi şefi Dr. Hans Lammersi', ordu şefi general von Brauchitchz, bahriye baş kumandanı âmiral Readeri ve baş kumandanlık dairesi şefi general Keiteli tayin eyledim.„

B. Hitler'in Mareşal fon Blomberg'e mektubu

B. Hitler, Mareşal von Blomberg'in istifası dolayısiyle kendisine bir mektup göndermiştir. Bu mektubun ezcümle Mareşalın son beş sene zarfında bir çok defa kendisinin hizmetten affolunmasını istediği tebarüz ettirilmekte ve kendisinin Führere ilk sadakat yemini eden zat olduğu hatırlatılmaktadır.

Mektup, şöyle nihayet bulmaktadır: "Bu beş sene zarfında hiç değişmediniz. Bu müddet zarfında, alman tarihinde misli olmıyan bir askerî teşkilât vücuda getirildi. İsminiz bu eserin vücuda getirilmesi tarihine daimî suretle bağlı kalacaktır.„

B. Hitler'in fon Noyrat'a gönderdiği mektub

B. von Neurath'ın hususî gizli konsey reisliğine tayini dolayısiyle de B. Hitler, mumaileyhe gönderdiği mektubda ezcümle diyor ki:

"Tekaüde sevkiniz hakkındaki müteaddid talebleriniz, 65 yaşına girmiş bulunmanıza ve son günlerde memuriyete girişinizin kırkıncı yıldönümünü idrak etmiş olmanıza rağmen, sizin bu taleblerinizi kabul edemiyeceğim. Zira, zekâ ve bilginiz bana çok lüzumludur. Bu sebebden, sizi hariciye nezareti işlerinden affediyor ve alman kabinesinin hususî gizli konseyi reisliğine tayin eyliyorum.„

fon Fritsch'e gönderilen teşekkür ve 'af" mektubu

B. Hitler, ordudan ayrılan General von Fritsch'e gönderdiği mektupda ezcümle diyor ki:

"Sarsılmış olan sıhatiniz dolayısiyle vazifenizden affınız hakkındaki talebinizi kabul eyliyorum. Muvazzaf ordudan çekilmeniz münasebetile, alman ordusunun yeniden vücuda getirilmesine yaptığınız büyük hizmetleri bilhassa kaydetmek isterim.

İsminiz, alman ordusunun 1935 senesi martı ile 1938 senesi şubatı arasında vücud bulan takviyesi ve yenileştirilmesi tarihine bağlı olarak kalacaktır.„

Fransız gazeteleri telâşta

Paris, 4 (A.A.) — Bu sabahki fransız gazeteleri, Almanya'da yapılan büyük değişiklikten haberdar olmamakla beraber, bunları hiç de hayra yormuyorlardı. Bu gazetelerin, alman yüksek kumanda hakkında yapılacak değişikliklere aid tahminleri doğru çıkmamıştır. Dış bakanlığındaki değişiklikler ise bu gazetelere tabiatiyle yetişmemiştir.

Mareşal fon Blomberg ataletle itham ediliyor

Pöti Parizyen. Almanyanın bugünkü aşırı militarist rejiminde başkumandanlıkta yapılacak bu değişikliğin çok büyük siyasî bir manâsı olduğunu aşikâr buluyor. Eko dö Pari ise, general fon Reichenau'un vaktiyle verdiği bir nutukta Mareşal fon Blomberg'i ataletle itham ettiğini hatırlatıyor.

Almanya Avusturya'ya taarruz mu edecek?

Övr gazetesi ise, General Reichenau'ın Avusturyaya taarruz için bir plân hazırladığını haber vermektedir. Hitler'in kurmayınca kabul edilen bu plâna göre, nazi partisi hücum kıtaları öncülük yaparak Avusturya ordusunun kuvvetini deneyecek, ordu da bunların arkasından Avusturya üzerine yürüyecektir.

Almanya bir sarsıntı geçiriyor

Epok gazetesi ise şunları yazıyor:

" Ordu nihayet muzaffer olmuştur. Hitler, onun himayesine iltica etmiştir. Bu hâdisenin ehemiyeti ne kadar tebarüz ettirilse gene azdır. Büyük endüstrinin general Göringe karşı muhalefetinin arttığı bir âna tesadüf etmektedir. Yeni Almanya bir sarsıntı geçiriyor. Fakat ordunun kudretli eli istediğini yapmağa ve Hitler'in ağziyle iradesini yürütmeğe muktedirdir."

Erzurum Umumî Meclisi toplandı

Erzurum, 4 (A.A.) — Vilâyet umumî meclisi bugün belediye salonlarında bin beşyüzü geçen halkın da dinleyici olarak katılmasiyle ve İstiklâl marşiyle açıldı. Vâli Haşim İşcan, Atatürk'ün büyük adı ile başlanan ve iki saat süren büyük bir nutuk verdi. Nutukta, Erzurum vilâyeti içindeki kalkınma faaliyetini, başarılan işleri rakama dayanarak anlattı. Önümüzdeki yıl içinde yapılacak mühim işleri izah etti. ve Söylevden sonra umumî meclis açıldı.. İzahname ve icraat raporları okundu, seçimler yapıldı. Halkın bu izahtan aldığı sonuçlar çok müsbettir.

Toplantı Erzurumda büyük alâka uayndırdı.

B. Nurullah Sümer İstanbulda

İstanbul, 4 (Telefonla) — Sümerbank Umum Müdürü B. Nurullah Sümer bugün İstanbula gelmiştir.

1 Gün için

Bir sanat dergisi : Ar

Gündelik gazete mevzularının çoğundaki alelâdeliğe, karilerin aradıkları iddia olunan bahislerdeki basitliğe ve nihayet sanatın (?) etrafımızdaki tezahürlerine bakarak hemen hükmümüzü veriveriyoruz: Zamanımız, güzel sanatların sonsuz ihmale uğradığı devirdir.

Fakat memleketimizde, güzel sanatlarla uzaktan yakından alâkalı pek çok insan mevcud olacak ki *Ar* gibi yalnız bunlarla meşgul bir teknik dergi, hedefini araştırmakla geçen bir senelik neşir hayatından sonra, daha iyi, daha güzel, daha esaslı çıkabilmek lüzumunu hissediyor, ve *zarfında ve mazrufunda* bu endişenin ifadesi oluyor.

İkinci yılına başlamakta olan Ar'ı çıkaranlar Ankarada buluşmuş bir kaç sanatkâr arkadaştır ki yalnız kendi gayretlerine güvenerek türk basınındaki bir boşluğu doldurmak kararını vermişler, ve dediğimiz gibi, tam bir sene — bir gazeteyi bir sene yaşatmak bilseniz ne güç şeydir ! — bu kararlarını hakkile tatbik ettikten başka, ikinci yılın başında, dergilerine her münevver kariin dergisi kılacak hüviyeti de vermeğe muvaffak oluyorlar. Çünkü en doğru prensipleri bulmuşlardır :

— Hayatı güzelleştiren sanattır.

— Sanat zarurettir.

— Sanat cemiyetin değil, cemiyet sanatın ifadesidir.

— İdeal sanat klâsik sanattır.

Bu prensipleri izaha lüzum var mı ?

Hayatımızın sanattan mahrum kaldığını farzediniz: Münevver için en acı yokluğa düşmüş olursunuz.

Hisseden ve düşünen ferd veya cemiyet için sanat elbette bir zarurettir: "Hayatın ve tabiatın güzelliklerini görmeğe alışan gözler o görüş nisbetinde hayatı sever.„

Ar'ın şu mütalâasını kuvvetle benimsemeliyiz: "Ar, nefhasını türk ruhundan, manâsını türk folklorundan alan bir musiki; tem'ini yurdun içinden, renklerini yurdun renklerinden devşiren bir resim; şeklini ve ritmini memleket ikliminden ve ihtiyacından alan bir mimarlık ve heykeltıraşlık istiyor; bu sanata da millî klâsizma ismini veriyor.„

Dergi, ihtiyac hissetmediği için olacak ki *millî klâsizma*'yı vücuda getirecek tekniğin Avrupa tekniği olduğunu kaydetmemiştir. Biz ilâve edelim: "Nefhasını türk ruhundan, manâsını türk folklorundan alan Avrupaî bir musiki; tem'ini yurdun içinden, renklerini yurdun renklerinden devşiren Avrupaî bir resim; şeklini ve ritmini memleket ikliminden ve ihtiyacından alan Avrupaî bir mimarlık ve heykeltıraşlık.....„

Ar'ın karilerinden olmak bir kadirşinaslık değil, her münevver için bir vazife olmalıdır. — N. Baydar.

İstanbul borsası

4 - 2 - 1938

PARALAR

	ALIŞ	SATIŞ
Sterlin	626.—	632.—
Dolar	123.—	126.—
Frank	77.	82.—
Liret	99.—	106.—
Belç. frangı	80.—	84.—
Drahmi	18.—	22.—
İs. frangı	570.—	575.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kuron Çek.	78.—	82.—
Şilin Avus.	21.—	23.—
Pezeta	—.—	—.—
Mark	26.—	29.50
Zloti	20.—	22.—
Pengö	21.—	25.—
Ley	12.—	14.—
Dinar	48.—	52.—
Yen	—.—	—.—
Kuron İs.	30.—	32.—

ÇEKLER

	Açılış F.	Kapanış F.
Londra	630.—	630.—
Nevyork	0.70475	0.7945
Paris	24.26	24.26
Milano	15.1142	15.1142
Brüksel	4.6940	4.6940
Atina	86.7460	86.7460
Cenevre	3.4275	3.4272
Sofya	63.4920	63.4920
Amsterdam	1.4233	1.4233
Prag	22.6475	22.6475
Viyana	4.20	4.20
Madrid	13.65	13.65
Berlin	1.97	1.97
Varşova	4.19	4.19
Budapeşte	3.9880	3.9880
Bükreş	105.8730	105.8730
Belgrad	34.26	34.2460
Yokohama	2.7268	2.7268
Moskova	23.755	23.755
Stokholm	3.0795	3.0795

ESHAM VE TAHVİLAT

	AÇILIŞ	KAPANIŞ
1933 türk borcu I	18.95	18.95 (Vadeli)
1933 ikramiyeli Ergani	98.50	98.50
Sıvas - Erzurum hattı İs. I	95.—	95.—
" " " III	95.—	95.—

RESMÎ İLÂNLAR

Demiryolları

Makas traversi alınacak

Devlet Demiryolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 67.200 lira olan 11250 adet makas meşe traversi 15. 2. 938 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (4610) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 za kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 336 kuruşa Ankara, Haydarpaşa, Eskişehir, İzmir Mudanya ve Balıkesir veznelerinde satılacaktır. (238) 1—530

Demir ve demir levha

Devlet Demiryolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 16417.16 lira olan takriben 119 ton muhtelif demir ile, 5,262 ton (65 adet) demir levha 16. 2. 1938 çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1231,29 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (237) 1—529

Kiralık büfe, büvet, gazete satış yeri

Devlet Demiryolları İkinci İşletme Komisyonundan :

1 — Yeni inşa olunan Ankara garı içindeki büfe, büvet, gazete satış yeri ile garın yanındaki büyük ve lüks gazino binası ve müştemilâtının üç sene müddetle 7 şubat 1938 pazartesi günü icrası mukarrer bulunan pazarlığı görülen lüzuma binaen 28 şubat 1938 pazartesi gününe bırakılmıştır.

2 — Taliblerin uzun müddet Ankara - İstanbul gibi büyük şehirlerde birinci sınıf bir gazinoyu muvaffakiyetle ve ehliyetle idare etmiş olduklarını ve halen böyle bir müesseseyi idare edebilecek ehliyet ve malî kudrette bulunduklarına dair ve bu cihet vesikada sarahaten yazılı olmak şartiyle ticaret odalarından alınmış bir belgeyi ve nüfus veya hüviyet cüzdanlarının aslı veya salâhiyetli makamlarca musaddak suretlerini pazarlık gününden beş gün eveline yani 23 şubat 938 akşamına kadar Ankarada ikinci işletme komisyonu reisliğine teslim edeceklerdir. Bu tarihe kadar matlub vesaiki vermiyenler pazarlığa kabul edilmiyeceklerdir.

3 — Şartnameler Ankarada ikinci işletme komisyonu ile Haydarpaşada birinci işletme müdürlüğünde ve İzmirde sekizinci işletme idaresinde parasız olarak istiyenlere verilecektir. (335) 721

Telgraf direği alınacak

Devlet Demiryolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 9890 lira olan 2300 çam telgraf direği 15. 2. 1938 salı günü saat 15,45 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 741,75 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14,45 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden, İzmir ve Eskişehirde idare mağazalarından dağıtılmaktadır. (239) 1—531

Gümrük ve İnhisarlar B.

Polathanede yapılacak idare binası

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

1 — İdaremizin Trabzon başmüdürlüğüne bağlı Polathanede şartname ve projesi mucibince yaptıracağı idare binası inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Keşif bedeli (15860) lira (27) kuruş ve muvakkat teminatı (1189.52) liradır.

3— Eksiltme 8. 11. 938 tarihine rastlayan salı günü saat 15.30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname ve projeler (80) kuruş bedel mukabilinde inhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesiyle Ankara, Trabzon başmüdürlüklerinden ve Polathane müdürlüğünden alınabilir.

5 — Eksiltmeye iştirâk etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini inhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

6 — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaiki ve eksiltmeye iştirâk vesikalariyle % 7,5 güvenme parasını ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü tam saat 14,30 za kadar yukarda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. (390/198) 1—435

Baş bakanlık

Lâstik sondaj balonu alınacak

Başvekâlet Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünden :

1 — Umum müdürlüğümüz ihtiyacı için (1200) ü büyük ve (2400) ü de küçük olmak üzere ceman (3600) adet lâstik Sondaj balonu açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

2 — İhalesi 15 şubat 1938 salı günü saat 15 de Ankara Yenişehir, Kızılırmak sokak No. 30 da Devlet Meteoroloji işleri umum müdürlüğünde toplanacak satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli (4500) lira, ilk teminatı (337) lira (50) kuruştur.

4 — Muvakkat teminat banka mektubundan gayri nakit veya nakit yerine kaim olan tahvilât olduğu takdirde bunlar komisyonca alınamıyacağından bunların münakasa tarihinden evvel merkez muhasebeciliğine yatırılarak alınacak makbuzun komisyona ibrazı.

5 — Şartnamesi bedelsiz olarak Devlet Meteoroloji işleri Umum müdürlüğü levazım müdürlüğünden temin edilebilir.

6 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeleriyle birlikte mezkûr gün ve saatta komisyona baş vurmaları. (245) 1—526

Süt kostik fer sülüsyom alınacak

Başvekâlet Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünden :

Umum müdürlüğümüz ihtiyacı için satın alınacak olan (2400) kutu süd kostik ve (24) bidon fer sülüsyomun, tekrar yapılacak ilâna kadar, satın alınmasından sarfınazar edilmiş olduğundan 28.1.938 ve 2.2.938 tarihli Ulus gazetesinde bu hususta çıkmış olan iki ilânın hükümsüz addedilmiş olduğu ilân olunur. (333) 719

A. Levazım Âmirliği

Arpa alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Polatlı birlikleri için 117.000 kilo Arpanın açık eksiltmesi 23. 2. 938 saat 15 de Polatlı Askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 4 kuruş 25 santim ilk teminatı 373 liradır. Şartname ve numunesi her gün komisyonda görülür. Kanunî vesika ve teminatla belli saatte komisyonda bulunulması. (289) 1—615

Hangar inşaatı

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Diyarbakırda üç hangarın gösterilecek yerde keşif ve şartnameler mucibince inşasının kapalı zarfla eksiltmesi 21 - şubat - 938 saat 15 de Diyarbakır levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 27431 lira ilk teminatı 2057 lira 33 kuruştur. Fennî şartname ve keşifleri 138 kuruş mukabilinde tayyare alayı inşaat ayniyat muhasipliğinden alınabilir. Eksiltmeye gireceklerin nafia vekâleti müteahhitlik vesikalariyle teklif mektublarını belli saatten bir saat evveline kadar komisyona vermeleri .

(263) 1—607

Pirinç alınacak

Ankara Levazım Amiriği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri için 70.000 kilo pirincin kapalı zarfla eksiltmesi 7. şubat 938 saat 15 de Ankara Lv. âmirliği Sa. Al. komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 10500 lira ilk teminatı 787 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İçinde kanunî vesikalar da bulunan teklif mektublarının saat 14 e kadar komisyona verilmesi. (188) 1—415

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İdareleri İstanbul Lv. âmirliğine bağlı müessesat için alınacak olan 300 ton yulaf 8 şubat 938 saat 15.30 da Tophanede İstanbul Lv. âmirliği Sa. Al. Ko. ca kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

— Tahmin bedeli 15750 lira, ilk teminatı 1181 lira 25 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber teklif mektublarını ihale saatından bir saat evel komisyona vermeleri. (175) 1—410

Arpa alınacak

Ankara Levazım Amiriği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İdareleri İstanbul Lv. âmirliğine bağlı müessesat için alınacak 300 ton arpa 8. şubat 938 saat 15 de Tophanede İstanbul Lv. âmirliği Sa. Al. Ko. da kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tahmin bedeli 16500 lira ilk teminatı 1237 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber teklif mektublarını ihale saatından bir saat evel komisyona vermeleri. (174) 1—409

pijamalık bez alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Askerî lise ve orta okullar için alınacak 77996 metre pijamalık bezin eksiltmesine istekli çıkmadığından 15. 2. 938 saat 14.30 da Tophanede İstanbul Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tahmin bedeli 18719 lira dört kuruş ilk teminatı 1403 lira 93 kuruştur. Şartname ve numunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî belgeleriyle beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (320) 710

Divanı Muhasebat

Murakıp muavinliği imtihanı

Divanı Muhasebat Riyasetinden:

Divanı muhasebatta münhal bulunan (30) lira aslî maaşlı murakıb muavinlikleri için 15 - şubat - 938 salı günü Ankarada divanı muhasebat binasında müsabaka imtihanı yapılacaktır. İmtihana kabul edilmek için :

Hukuk fakültelerinden veya mülkiye ve yüksek iktisad ve ticaret mekteplerinden mezun bulunmak lâzımdır.

Musabaka imtihanında muvaffak olanlar muvaffakiyet dereceleri sırasına göre mevcud münhallere tayin kılınırlar. İsteklilerin nüfus hüviyet cüzdanları, mekteb şahadetnamesi, askerlik vesikası, sihat raporiyle 9 - şubat - 938 akşamına kadar bir arzuhal ile divanı muhasebat reisliğine müracaat eylemeleri lâzımdır. Ondan sonraki müracaatlar kabul edilmiyeceği gibi bu müddet zarfında müracaat edip de yukarıda yazılı vesikaları ibraz etmiyenler imtihana kabul edilmezler. (259) 1—604

İktisat bakanlığı

Halıcılık kitabı eksiltmesi

İktisad Vekâletinden :

1 — Takriben 8 formadan ibaret ve (2000) lira muhammen kıymetinde eski ve yeni halıcılık hakkındaki kitabın tab'ı eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 16-2-938 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat (10) da vekâlet satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminatı (150) liradır.

4 — Kitabtaki renkli halı resimlerinin Ofset makinesinde tab'ı meşruttur.

5 — Taliplerin bu hususdaki şartnameyi görmek, fazla izahat almak ve teminat akçesini yatırmak üzere levazım müdürlüğüne müracatları ilân olunur. (279) 1—606

Dahiliye bakanlığı

Su tesisatı yapılacak

Dahiliye Vekâletinden :

Muğla şehri içme suyu inşaat ve tesisatı eksiltmesi.

Muğlaya 4.5 kilometre mesafedeki Şemsettin menbaının şehre isalesi su deposu inşası ve şehir tesiatiyle müteferri diğer işlerin yapılması pazarlıkla eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — İşin muhammen bedeli 89645 lira 71 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname proje ve sair evrakı 448 kuruş mukabilinde dahiliye vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Pazarlık 16.2 938 tarihine rastlayan çarşamba günü öğleden evel saat 11 de dahiliye vekâleti binasında toplanacak belediyeler imar heyeti huzurunda yapılacaktır.

4 — Pazarlığa girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki komisyon reisliğine vermeğe mecburdurlar.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 5732 lira 29 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayi nettiği vesikalar.

C — Kanunun dördüncü maddesi mucibince pazarlığa girmeye bir manî bulunmadığına dair imzalı mektub.

D — Belediyeler imar heyeti fen şefliğinden pazarlığa girmek için alacakları vesika.

5 — Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli teahhüdlü olması ve nihayet saat ona kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır. Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (258) 1—628

P. T. T.

P. T. T. Umumî Müdürlüğünden :

Ankara Telefon müdürlüğü binasında hususî bir santral tesis edilmiş ve dahilî telefonlar kâmilen bu santrala alınmıştır. 4-2-938 tarihinden itibaren idaremiz teşkilâtına dahil telefonlarla konuşmak istiyenlerin 3485 numarayı bulup karşılarına çıkacak santral memurundan aradıkları yeri istemeleri rica olunur. (325) 696

M. M. bakanlığı

Benzin alınacak

M. M. Vekâleti Satın alma Komisyonundan:

1) 750 ton 87 oktanlık benzin pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 225.000 lira olup ilk teminat parası 12.500 liradır.

3) İhalesi 16 şubat 938 perşembe günü saat 15 dedir.

4) Şartnamesi 1125 kuruş mukabilinde M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

5) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatında M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (268) 1—584

30.000 metre kanat bezi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) 30.000 metre kanat bezi müteahhit nam ve hesabına kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 21.000 lira olup ilk teminat parası 1575 liradır.

3) İhalesi 7 - şubat - 938 pazartesi günü saat 15 dedir .

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gününde teminat ve teklif mektublarını en geç bir saat evveline kadar M.M.V. satın alma komisyonuna vermeleri. (4609) 3—7106

Yağ alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisoynundan :

1 — Beher kilosuna biçilen ederi 41 kuruş olan 20 ton Aero mobiloil Green Band ve 20 ton Aero mobil oil Red band yağı pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

2 — İlk teminat parası 1230 liradır.

3 — İhalesi 7 şubat 938 pazartesi günü saat 11 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle ihale gün ve saatinde M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları (152) 1—389

Mühendis ve mimar alınacak

M. M. V. Satın Alman Komisyonundan :

M. M. V. inşaat şubesinde çalışmak üzere 300 lira ücretli bir yüksek inşaat mühendisi ile 200 lira ücretli iki mimar alınacaktır. İsteklilerin Ankarada M. M. V. inşaat şubesine müracaatları. (298) 650

Fayton koşumu hayvan alınacak

M. M. Vekâleti Satın alma Komisyonundan:

İki tane fayton koşumu hayvan pazarlıkla satın alınacaktır. Satılık hayvanı olanlar 7 şubat 937 pazartesi günü saat 10 da hayvanları ile beraber M. M. V. satın alma Ko. na müracaat etsinler. (269) 1—583

Hangar, pavpon ve saire inşası

M. M. Vekâleti Satın alma Komisyonundan:

1 — Çorluda yaptırılacak (F) tipi iki hangar, hamam, mutfak su tesisatı ve 6 adet erat pavyonu inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu inşaatın heyeti umumiyesinin keşif bedeli 852.522,89 sekiz yüz elli iki bin beş yüz yirmi iki lira seksen dokuz kuruştur.

3 — Eksiltme 17 şubat 938 perşembe günü saat 15 de Ankarada M. M. V. satın alma Ko. da yapılacaktır.

4 — Keşif, proje, ve şartnameler 42 lira 63 kuruşa M. M. V. satın alma Ko. dan alınır.

5 — Eksiltmeye girecekler 37851 liralık kanunî ilk teminatlariyle 2490 sarılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı ve idarî şartnamenin 4 cü maddesinin (F) fıkrasında yazılı vesikalarla birlikte teklif mektublarını yukarıda yazılı ihale saatından behemehal bir saat evel M. M. V. satın alma Ko. na vermeleri. (181) 1—441

Lokomotif ve vagon alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedel ve muvakkat teminat mikdarları aşağıda yazlı 7 grup muhtelif cins vagon ve lokomotifler ayrı ayrı veya icabında toptan ihale edilmek şartiyle 8. 4. 938 cuma günü saat 15.30 dan itibaren sıra ile Ankarada idare binasında kapalı zarfla satın alınacaktır.

Bu işlere girmek isteyenlerin aşağıda gösterilen muvakkat teminatları ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14.30 za kadar Komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 825 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.

grup	İsmi	mikdarı	muhammen bedeli lira	muvakkat teminatı lira
I	I E tipinde lokomotif	44	4.100.000	136.750
II	I E ve I D I tipinde lokomotif	44	4.080.000	136.150
III	Yolcu vagonları muhtelif tipte	106	3.100.000	106.750
IV	Kapalı yük vagonları	450	1.800.000	67.750
V	Muhtelif cins yük vagonları	366	1.400.000	55.750
VI	muhtelif tipte otoraylar	12	1.100.000	46.750
VII	Dinamometre vagonu	1	165.000	9.500
	(240)			713

Dört kalem malzeme

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan

Mecmu muhammen bedeli 46.780 lira olan müfredat ve mikdarları aşağıda yazlı dört kalem malzemenin 18. 2. 1938 cuma günü saat 15 den itibaren sıra ile ve kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır

Bu işe girmek isteyenlerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır.

İsmi	Mikdarı Kg.	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminat Lira
Kaynamış İngiliz beziri	80.000	39.920	2994
Kaynamış ince bezir	4.000		
Neft	5.000	6.860	514.50
Sikatif	7.000		
	(285)		652

Un ve sadeyağı alınacak

Ankara Levazım Amiriği SatmAlma Komisyonundan :

Kastamoni birlikleri için aşağıda cins ve mikdarı yazılı iaşe maddelerinin eksiltmesi Ankara Sarıkışla piyade alay satın alma komisyonu binasında yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. Teklif mektublarının saat 10 a kadar komisyona verilmesi.

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen fiatı Kuruş	İlk teminatı Kuruş	Eksiltme şekli	Eksiltme tarihi	Eksiltme saati
Sade yağı	4,500	103	34760	Açık	8.2.938	10
Un	130,000	13	126750	Kapalı	8.2.938	11
					(176)	1—414

Bayındırlık Bakanlığı

Köprü yaptırılacak

Nafıa Vekâleti Erzincan Su İşleri On İkinci Şube Mühendisliğinden:

1 — Muhammen bedeli keşfi (13629) lira (66) kuruştan ibaret bulunan Erzincan ovasının şimal kısmındaki Norgâh ve Çermik bataklıkları kurutma kanallarının Pizvan, Küpesi, Kara kilise ve Gadaganlar yollarını katettiği mahallerde yapılacak dört adet köy yolu köprülerinin inşası ve müteahhide ihalesi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Katî ihale 28 şubat 938 tarihinde saat 15 de Erzincan şarbaylığında teşekkül edecek komisyon marifetiyle yapılacağından taliblerin mezkûr tarihten evvel muvakkat teminat akçesi tutarı olan (1022) lira (22) kuruşluk teminatları ve yedlerinde mevcud vesaikleriyle birlikte Erzincan su işleri 12 inci şube mühendisliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

3 — Şartname ve projeler bedeli mukabilinde Erzincanda 12 inci şube mühendisliğinde satılmaktadır.

(236) 712

Vilâyetler

Malatya Kayısı istasyon binaları eksiltmesi

Malatya Nafıa Müdürlüğünden :

8.2.938 salı günü saat 15 de Malatya nafıa dairesinde 40712.56 lira keşif bedelli Malatya Kayısı istasyon binaları inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülasası ile buna müteferri diğer evrak her gün nafıa müdürlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat 3054 liradır.

İsteklilerin teklif mektubları ve en az 25.000 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair nafıa vekâletinden almış olduğu müteahhidlik ve ticaret odası vesikalarını havi kapalı zarflarını (8.2.938) salı günü saat 14 de kadar Malatya nafıa müdürlüğüne vermeleri. (182) 1—449

Orta okul yaptırılacak

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden:

26. 2. 938 cuma günü saat 15 de İstanbulda Nafıa müdürlüğünde (38378,13) lira keşif bedelli Fatih Zincirlikuyuda yapılacak orta okul binası inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hulâsası ile buna müteferri diğer evrak (192) kuruş mukabilinde dairesinde verilecektir.

Muvakkat teminat (2879) liradır.

İsteklilerin teklif mektubları ve en az (30.000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair Nafıa vekâletinden alınmış ehliyet ve ticaret odası vesikalarını havi kapalı zarflarını 26. 2. 938 cuma günü saat 14 e kadar İstanbul Nafıa müdürlüğüne vermeleri. (558/284) 711

İnşaat eksiltmesi

Urfa Nafıa Direktörlüğünden :

Vilâyetin cenub hududunda Diriyakub, Karakuş, ve Biriderviş mevkilerinde yeniden inşa edilecek olan üç adet gümrük muhafaza TB. 2 dördüncü bölük süvari takım merkezi binaları "58006" lira "22" kuruş bedeli keşif üzerinden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu üç bina inşaatına aid muvakkat teminat mikdarı "4150" lira "31" kuruştur.

2 — İsteklilerin teklif mektublarına aşağıdaki evrakı bağlamaları şarttır.

A — Yukarıda mikdarı yazılı teminat akçesinin malsandığına yatırıldığına dair sandık makbuzu ve ya hükümetçe muteber bir bankadan alıncak teminat mektubu,

B — Teklif sahiblerine nafıa vekâletinden verilmiş asgarî "30.000" liralık ehliyet vesikası veya musaddak sureti,

C — Teklif sahiblerinin mensub oldukları ticaret odalarından aldıkları 1938 senesine aid vesika veya musaddak sureti.

D — İsteklinin mühendis ve fen memuru olması veya bunlardan birinden bu işin mesuliyeti fenniyesini deruhte edeceğine dair alacağı teahhüd senedi.

3 — Eksiltme 22.2.938 tarihine müsadif salı günü saat 15 de Urfa nafıa müdürlüğü odasında toplanacak komisyon marifetiyle yapılacaktır.

4 — İsteklilerin arttırma ve eksiltme kanununun umumî hükümleriyle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye dair olan maddeleri ve eksiltme şartnamesi ahkâmına ve yukarıda yazılı maddelerin icabatına riayet eylemeleri şarttır. Aksi halde hiç bir mazeret kabul edilmez.

5 — İstekliler bu işe aid proje, evrakı keşfiye ve şartnameleri Urfa nafıa müdürlüğünden istiyerek görebilirler.

6 — Posta ile gönderilecek teklif mektublarının ihale saatından bir saat eveline kadar eksiltme komisyonuna varması şarttır. Postada vaki gecikmelerden dolayı komisyon mesuliyet kabul etmez. (605/306) 715

Okul yaptırılacak

Konya İli Daimî Encümeni Başkanlığından :

1 — Konyanın Seydişehri ilçesi merkezinde yaptırılacak ilk okulunun bir kısmı 16769 lira 44 kuruş keşif bedelli inşaatın 7.2.938 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale 28.2.938 tarihine müsadif pazartesi günü saat onbeşte vilâyet encümeni daimî odasında yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat bedeli keşfin % 7.5 ğu 1257 liradır.

4 — Şartname ve keşifler her gün kültür direktörlüğünde görülür ve istiyenlere parasız suret gönderilir.

5 — Taliblerin bu işte ehil olduklarını gösteren vesikaları olacaktır.

6 — Teklif mektubları 28 şubat 938 pazartesi günü saat on dörde kadar encümen başkanlığına verilecektir.

(329) 716

Pavyon yaptırılacak

Diyarbakır Nafıa Müdürlüğünden :

İki defa eksiltmeye konulup ilânı yapılan 34230 lira 92 kuruşluk D. bakır lise pavyonu talibi çıkmadığından 17.1.938 tarihinden itibaren 17.2.938 perşembe günü akşamı saat on bire kadar eski şeraitle pazarlığa konulduğu ilân olunur. (330) 717

Harita Umum Md.

Muhtelif cedvel alınacak

Harita Genel Direktörlüğünden:

1 — Harta Gn. Dr. Topoğrafya şubesi için 10 adet invar cedveli, 300 adet map, 30 adet mikyas cedveli, 30 adet sürgülü hesab cedveli açık eksiltme ile alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli (1540) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (116) lira olup eksiltme günü komisyonca yalnız banka mektubu veya sandık makbuzu kabul olunur.

4 — Eksiltme 8-şubat-938 salı günü saat 14 de harta genel direktörlüğü dairesinde satın alma komisyonunda yapılacaktır.

5 — Evsaf ve şeraitini öğrenmek istiyenler eksiltme gününe kadar her gün ve eksiltmeye girecekler de yazılı gün ve saatte harta satın alma komisyonuna müracaat etmeleri

(210) 1—470

Ankara Valiliği

Kayak yapanlara

Ankara Valiliğinden :

Bazı yurddaşların kayak için Ayaş beline gittikleri görülmektedir. Mütehassıslarına yaptırılan tetkik neticesinde bu yerin çok arızalı ve tehlikeli olduğu anlaşıldığından bu mahalde kayak sporlarının yapılması menedilmiş ve keyfiyet mahalli kaymakamlığına da yazılmıştır.

Sayın yurtdaşların bilgi edinmeleri için ilân olunur. (324) 697

Kazalar

Parti ve halkevi binası yapılacak

Akhisar C. H. P. Başkanlığından:

Bedeli keşfi (45000) lira olan Akhisar Parti ve halkevi binasının yaptırması işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

İhale 28.8.1938 pazartesi günü saat (10) da parti binasında müteşekkil komisyonda yapılacaktır. Taliplerin şartname, mukavelename suretleriyle projeleri 7,5 lira mukabilinde parti başkanlığından alabilecekleri ilân olunur. (273) 1—574

Jandarma

Battaniye alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

1 — Vasıf ve örneğine uygun bir tanesine dokuz lira kıymet biçilen (6500 den 7500 taneye kadar battaniye kapalı zarftan pazarlığa tahvilen 15 - 2 - 938 salı günü saat on beşte satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi 338 kuruş karşılığında komisyondan alınabilecek, bu pazarlığa girmek istiyenlerin (4625) liralık teminat ve şartnamede yazılı vesikaları ile birlikte belli gün saat on beşte komisyona baş vurmaları.

(187) 1—455

Ağır sahra kablosu alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kilometresine yetmiş beş lira kıymet biçilen (206) kilometre ağır sahra kablosu kapalı zarfdan pazarlığa tahvilen 22. 2. 1938 salı günü saat on beşte satın alınacaktır.

2 — Buna aid şartname parasız olarak komisyondan alınabilir. Pazarlığa girmek isteyenlerin (1081) lira (50) kuruşluk ilk teminat vezne makbuzu veya banka mektubu ve şartnamede yazılı belgeler birlikte belli gün ve saatte komisyona baş vurmaları.

(294) 714

Tevhit semeri alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bir takımına otuz lira fiat biçilen 250 den 400 takıma kadar tevhit semeri 17.2.938 perşembe günü saat on beşte kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2 — Buna aid şartnameler komisyondan parasız alınabilir. Eksiltmesine gireceklerin (900) liralık ilk teminat ve [illegible] yazılı belgeleri muhtevi teklif mektublarını belli gün ve saat on dörtten evel komisyona verilmiş olmaları. (200) 1—486

Defterdarlık

Memur muavini alınacak

Ankara Defterdarlığından :

Defterdarlık varidat servisinde açık olan 16 lira aslî maaşlı varidat memur muavinliği için lise mezunları arasında 9 2.938 çarşamba günü saat 15 de müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Taliblerin evrakı müsbiteleriyle defterdarlığa müracaatları. (332) 718

Tapo ve Kadastro U. Md.

Tescil edilen gayri menkuller

Ankara Birinci Mıntaka Kadastro Müdürlüğünden :

Yeni şehirin Maltepe civarında 1180, 1196, 1197, 1199, 1202, 1204, 1206, 1221, 1224, 1225, 1227, 1228, 1229 adalar içindeki gayri menkullerin Çankaya belediye ilân tahtasına talik ettirilen 4 sayfalık ilân kâğıdında yazılı sahibleri namına tesciline komisyonca karar verilmiş olduğundan iki ay müddetle askıya konulmuştur. Bu gayri menkullerin şekline ve tasarruf vaziyetine itirazı olanların komisyonumuza müracaatları ilân olunur. (334) 720

Polis

20.000 kilo ekmek alınacak

Ankara Polis Enstitüsü Direktörlüğünden :

Enstitümüz okurlarının 15 temmuz 1938 gününe kadar iaşesi için şartnamesine göre açık eksiltme usulü ile 20000 yirmi bin kilo ekmek alınacaktır. Şartnameyi görmek ve eksiltmeye girmek istiyenlerin 18 şubat 938 cuma günü saat 15 de 150 liralık teminat makbuzu veya bank mektubu ile enstitü idare komisyonuna müracaatları.

(246) 1—602

ÜLKÜ
HALKEVLERİ DERGİSİ

Şubat 1938 nüshası. Sayı: 60

Büyük Bir Eksiğimiz: Prof. Fuad Köprülü, BeyBöyrek: P. Naili Boratav, Ortazaman Türk-İslâm Dünyasında Hıristiyanlar, yahudiler: Prof. A. Mez (Almancadan Çev. Cemal Köprülü), O. İhtilâl Bayrağı (Şiir): B. Kemal Çağlar, Ülkü yolcularına (Şiir): Sıtkı Akozan, Amatörler Sahnesi: Nureddin Sevin, Nedimin bir Terkibibendi: R. M. Meriç, Türkler ve kayak sporu: H. Ortekin, Mir - Ali - Şir ve siyasî hayatı: V. V. Bartold (Rusçadan Çev. A. Caferoğlu, Gennadios'un İtikatnamesi: Ragıb Özden, Makber'de Leylâ ve Mecnun ve Hüşn - ü - Aşk Tesirleri: Fevziye Abdullah, Dede Korkud Kitabındaki bazı motiflere ve kelimelere aid notlar: Abdülkadir İnan.

HALKEVLERİ:

Halkevlerinde göze çarpan çalışmalar ve beliren değerler: B. Kemal Çağlar, Halkevleri neşriyatı.

FİKİR HAYATI:

Bir okuyucunun notları (Bir Musikişinasın ölümü — Ankara Tiyatrosu Bahsine Avdet — Halka Kitab Okutmak Bahsi etrafında — Bir Fıkranın cevabı): Nahid Sırrı.

BİBLİYOGRAFYA:

Balkanlarda musiki meselesi: M. Ragıp Kösemihal, Ankara ve Avgustus (M. Shede. H. St. Schultz): A. Müfid Mansel, Yakın Şark Elam ve Mezopotamya (Şemseddin Günaltay): A. Caferoğlu, Metinler Şerhine dair - Metin Tamiri (Ali Nihad Tarlan): Fevziye Abdullah, Ses — Hikâyeler: (Sabahaddin Ali).

96 sayfa 25 kuruş.

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Kiralık:

Kiralık — Ziraat yapı kooperatifinde baraj asfaltı üzerinde konforu havi (elektrik, havagazı, su) biri 3 oda, 1 hol, banyo, diğeri 2 oda, 1 hol, banyo. Telf. 2166 1—623

Kiralık — Havuzbaşı Karanfil sokağında solda üçüncü Ap. üç dört, beş, altı odalı daireler ucuz kiralıktır. Elli oda toptan da kiraya verilir. Her türlü teçhizat mükemmeldir. İçindekilere müracaat. 1—556

Kiralık — Banyolu, boş yahut mobilyalı güzel bir oda kiralıktır. Işıklar caddesi, Necati bey okulu yanında No. 2 birinci kata müracaat. 1—642

Yaz ve kış için kiralık ev — Keçiörende otobüs durağında her türlü konforu haiz ve geniş bağ ve meyvalığı olan dört oda, matbah, kiler, banyo, garaj ve uşak odasını havi ev kiralıktır. Müracaat: Telefon: 1273 ve 1346 666

Kiralık — Yenişehir Özenli sokak (Karanfil sokağının üstündedir)İnci apartmanında 4 oda, 1 hol, 1 sandık odası banyo ve mutfağı olan güzel bir daire 68 liraya kiralıktır. 4 üncü kata müracaat. 692

Devren kiralık — Müsait şeraitle devren kiralık Ali Nazmi Apr. No. 14 üç oda ve hol Tl. 3837 1—581

Kiralık Daire — Yenişehir Sağlık sokağı 6 Saim Demir apartımanının 2 numaralı dairesi 3 oda, banyo, mutfak 5 numaraya müracaat. 690

Kiralık — Yenişehir Karanfil sokak 32 nomaralı Beton apartmanında 3 oda 1 sandık odası banyo mutfak ve iki büyük balkonu olan bir daire 48 liraya kiralıktır. 693

Kiralık Daireler — Yenişehir sıhiye karşısındaki Ugur apartmanında 5 odalı ve modern tertibatı haiz iki daire kiralıktır. Her vakit görülebilir. Tel: 1851 1—541

Vakıflar Umum Md.

Arsa satılacak

Vakıflar Umum Müdürlüğünden :

1 — Ankarada bostan mahallesinde soğukkuyu sokağında kâin 3421 metre murabbaını havi vakıf arsa peşin para ile ve kapalı zarf usuliyle mülkiyetinin satılması artırmaya konulmuştur.

2 — Artırma müddeti 20 gün olup ihale 15. 2. 938 tarihine müsadif salı günü saat 16 da ikinci vakıf apartmanında vakıflar umum müdürlüğü varidat müdürlüğünde müteşekkil ihale komisyonunda yapılacaktır.

3 — Teklif mektubları ikinci maddede yazılı ihale günü saat on beşe kadar komisyon reisine verilmiş olacaktır.

4 — Arsanın muhammen bedeli 10263 lira olup taliplerinden 770 lira muvakkat teminat alınacaktır. Bu teminat ya banka kefalet mektubu ve yahud vakıflar veznesine makbuz mukabili yatırılmış nakid olacaktır.

5 — Şeraitini görmek isteyen taliblerin ikinci vakıf ayartmanında vakıflar umum müdürlüğü varidat müdürlüğüne müracaatları.

(232) 1—523

Satılık:

Satılık — İsmetpaşa mahallesinde bağlara nezareti kâmile ve tam konforlu 4 daire ve 12 odalı yeni kârgir apartıman ve Yenişehirde arsalar. T. 2993—6939

Heybeliadada — Çamlık içinde kârgir, modern konforlu plâja nazır bir köşk satılıktır. Müracaat : Ankara Selânik Cad. Cıngıllı Ap. No. 7 1—622

Satılık Bağhane — Şehre yakın havadar 2 kat evi on dönümlük bahçe ucuz fiatla satılacaktır. Meçlis Matbaasında Mehmet Erçeviğe müracaat. 646

Satılık — Aşağı Ayrancıda yeni yapılacak meclis binasına ve bakanlıklara, harbiye okuluna pek yakın Ayaşlı Ali kızı Remiyeye ait ağaçlı üzümlü ve tatlı su kuyulu havadar, nezaretli yeni evli (7675) M2 bakımlı bağ ile müştemilâtı toptan satılıktır. Elektrik bağın önünde belediyeye ait su da bağın yanındadır. Ada ve parselli ve haritalıdır. Mukaddem caddesinde (7) No. bakkal Halile müracaat. 664

Satılık Arsalar — Telgaz karşısında 550m/2, 550 kuruştan Lakavuz mevkiinde 7500m/2 25 kuruştan satılacaktır. Tel: 2181 1—542

Satılık arsa — Yenişehir, Bomonti caddesi, İlkiz sokakda üç tarafı açık (518) metre murabbaı bir arsa satılıktır. Tel. 1581 704

İş arayanlar:

Mürebbiye arayanlar — Fransızcaya vakıf genç bir mürebbiye vazife arıyor, talibler Salti ve Franko'da M. Altay. Tel. 1855 1—618

Lisan dersleri — Talebelere ehven şerait, kuvvetli metodla İngilizce Fransızca ders verilir. Atatürk Bulvarı Bolu Ap. altında foto Kemale müracaat. 1—631

Diplomalı ve tecrübeli bir bayan fransızca ders veriyor. Ulus L. rumuzuna müracaat. 1—643

Muhasip — Her türlü usulü muhasebeye vakıf muktedir bir muhasebeci akşamları çalışmak istiyor Ulus: M. M. rumuzuna tahriren müracaat. 670

Fransız İsviçreli Mürebbiye — İngilizce, Almanca ve Paris aksaniyle Fransızca, aynı zamanda piyano bilen iyi Türkçeye de vakıf bir Bayan bir aile yanında mürebbiyelik arıyor. Ulusta (S . S.) rumuziyle mektubla müracaat. 702

Dağınık:

Daktilo Kursu — 43 üncü devre 1 şubatta başlıyor. Kurs mezunlarına 2 ayda diploma verilir. Tahsil aranmaksızın herkes alınır. Yeni hal arkası yeni hamam apartımanı kat 2 Tel: 3714 1—469

Talebe Kurları — Yalnız talebe için almanca, fransızca, ingilizce kurlar teşkil edilmiştir. Yeni hal arkasında Yenihamam apartımanı kat 2 Arar Lisan okulu Tel: 3714 723

Memur Kurları — Yalnız memurlar için her lisanda kurlar teşkil edilmiştir. Yeni hal arkası Yenihamam apartımanı kat 2 Arar Lisan okulu. Tel 3714 724

Üniversiteliler kuru — Üniversiteliler için her lisanda kurlar açılmıştır. Yeni hal arkası Yenihamam apartımanı kat 2 Arar Lisan okulu. Tel 3714 725

Arar Lisan Okulu — Her meslek için her lisanda akşam saat 10 a kadar kurlar açılmıştır. Yenihamam apartımanı kat 2 Tel: 3714 Posta kutu: 277 726

Aranıyor

Daire aranıyor — Konforlu iki oda, bir hol aranmaktadır. Tel. 1342 669

Kiralık daire aranıyor — Tercihan Yenişehir'de müstakil iki oda veya bir oda bir hol, banyo ve mutbak aranmaktadır. Telefon: 1776 661

Pansiyon şeklinde — Möbleli bir oda istiyorum. Vereceklerin Kanaat bakkaliyesine (telefon 3120) müracaatları. 672

Arsa satılacak

Vakıflar Umum Müdürlüğünden :

Miktarı Metre murabbaı	Cinsi	Mevkii	Mahallesi	Teminatı Muvakkatesi	Muhammen bedeli
1591	Arsa	Yeni mezarlık sokağı	İsmet paşa	120	1591
1050	„	„	Ahiyakup	315	4200
899	„	Cami sokak	Arslanhane	135	1798
175	„	Çarşı sokak	Tabakhane	26	350

1 — Mikdar ve evsafı yukarda yazılı vakıf arsalar peşin para ile mülkiyetlerinin satılması açık arttırmaya konulmuştur.

2 — Arttırma müddeti 20gün olup ihalesi 15-2-938 tarihine müsadif salı günü saat 16 da ikinci vakıf apartımanında vakıflar umum müdürlüğü varidat müdürlüğünde müteşekkil ihale komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminatları ya Banka kefalet mektubu ve yahut vakıflar veznesine makbuz mukabili yatırılmış nakid olacaktır.

4 — Şeraitini görmek istiyen taliblerin ikinci vakıf apartımanında vakıflar umum müdürlüğü varidat müdürlüğüne müracaatları. (233) 1—524

Yağlı ve yağsız acı badem, yağsız kar veyarım yağlı gece ve gündüz

HASAN KREMLERİ

Çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iyyen izale eder.
İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir.

Hasan ismine ve markasına dikkat.. 707

Bakımsız dişleri

Bekliyen akibet

Dişlerini kaplıyan kir tabakası sinek kâğıdları gibi yapışkandır. Mikropları çeker, muhafaza eder ve besler. Dilinizi dişlerinizin üzerine gezdirirseniz bu tabakayı siz de hissedersiniz.

Tehlike baş göstermiş demektir Bir gün her şey olup bittikten sonra dişlerinizin donuk sarı bir renk aldığını göreceksiniz. Bunu diş ağrıları, ve bir çok vahîm hastalıklar takib edecektir.

RADYOLİN

Sizi bu tehlikelerden kurtaracak yegâne diş macunudur. Dişlerinizi temizler, parlatır, mikropları öldürür, diş etlerini kuvvetlendirir. Günde iki defa RADYOLİN kullanmakla pek kısa bir zaman içinde hakikaten beyaz ve temiz dişlere sahib olursunuz.

709

Ticaret Odasının Müsaadesiyle

Büyük tenzilât

15 gün için

2-2-938 ——— 17-2-938

705 **Eskenazi** Bankalar caddesi No: 27

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarımızı keser
Icabında günde 3 kaşe alınabilir.

660

BUGÜN·KUMBARANIZA·ATACAGINIZ·5·KURUŞ

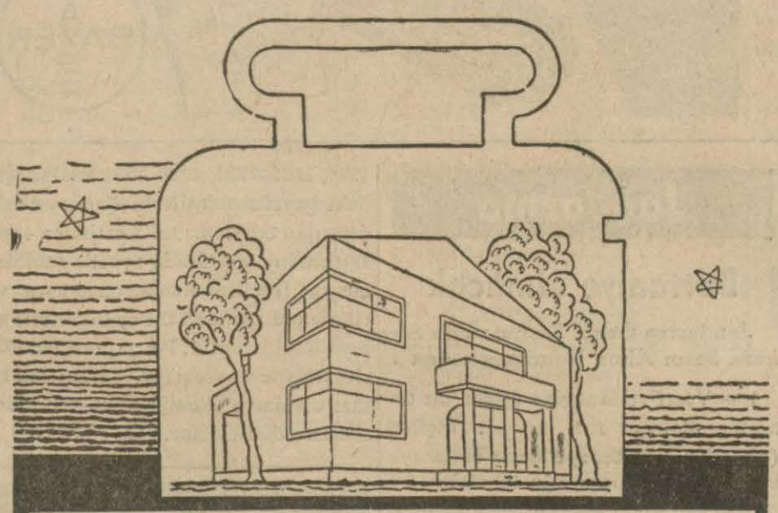

YARIN·KURACAGINIZ·EVİN·TEMELİDİR

T.C.
ZIRAAT BANKASI

Karpiç

Şehir lokantası her akşam Eduardo Bianko ve caz

Cumartesi pazar akşamları

Dine dansan masalarınızı evvelden tutunuz

Telefon : 2038

Uyanış-Servetifunun

1891

Başyazarı: A. Ihsan Tokgöz

47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankarada satış yeri AKBA Kitabevidir. Senelik abone 10 lira. 592

(Halkevinde)

ŞEHİR TİYATROSU

5 Şubat Cumartesi günü akşamı saat 21 de Umuma
6 Şuabt Pazar günü akşamı saat 21 de Umuma
7 Şubat Pazartesi günü akşamı 21 de Halk gecesi

KÖR

Dram 3 Perde

Yazan: Vedat Nedim Tör

Pencereden pencereye

Komedi 1 Perde

Yazan: Mahmut Yesari

Cumartesi ve pazar günleri saat 15 de talebe matinesi
Gişe her gün saat 13 den 19 a kadar ve oyun günleri sabah ondan itibaren açıktır. 1—614

DIŞ TABİBİ

M. AZİZ TUNÇ

Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.

Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1

3—6949

Dr. Kemal Arıcan

Cilt, Saç ve Zührevî Hastalıkları Mütehassısı

Gülhane Cildiye Seririyatı Sabık Başmuavini ve Berlin Üniversitesi (Charité) sabık muavini

Her gün saat 16 dan sonra ATATÜRK Bulvarı Ali Nazmi apartımanı 7 No. lu dairede hastalarını kabule başlamıştır. 3—6861

Bentler

Pasta ve kahvealtı salonu Karpiç karşısındaki sokakta açılmıştır.
No : 5 1—538

Kiralık

GARAJ veya DEPO İÇİN MAĞAZA

Ankara Palasa müracaat

1 — 612

Eskişehir kaplanlı suyu

Beher 65 kiloluk damacanası 100 kuruştur. Halde 3 numaralı depomuz müşterilerinin susuz kalmaması için 1425 numaraya telefon etmelerini ve depomuzun her zaman taze olarak İstanbul menbalarını bulundurduğunu ve emirlerine âmade olduğunu saygılarımla bildiririm. 1—484

ÇIPLAK MELEK

Marlene Dietrich

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Falih Rıfkı ATAY

Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK

Ulus Basımevi: Ankara

Beyoğlunda **KARLMAN** Pasajında

BÜYÜK REKLÂM SATIŞI

		Liradan
KADIN MUŞAMBALARI	Pamuklu	10
KADIN MUŞAMBALARI	İpekli	17.50
KÜRK YAKALAR	Renardin	7.50
KÜRK YAKALAR	Hakikî tilki	13.50
İPEKLİ EŞARPLAR	Şifon emprimeden	1.50
BÜYÜK MENDİLLER	„ „	2.25
ÜÇ KÖŞE ATKILAR	İpekli kadife emprime	1.75
YÜN ERKEK KAZAKLAR	Elle işlenmiş	2.10
KADIN BLUZLARI	Son moda	3.60
ERKEK ÇORABLARI	Safi yün	0.50
ETEKLİKLER	Safi yün ingiliz kumaşı	5.—
ERKEK ROB DÖ ŞAMBR	Kışlık	10.75
BÜYÜK EL ÇANTALARI	Deriden, spor	3.25
KOMPOSTO TAKIMI	Porselen yedi parça	1.20

Balo, suvare ve kibar aile toplantıları

mevsimi münasebetiyle yünlü ve ipekli dantelâlar, Payet garnitürleri, renkli eldivenler ve "Lys" marka Fransız çoraplarının zengin çeşidleri gelmiştir.. 706

REÇETELERİNİZİ

(Sakarya eczane) sinden yaptırınız. Her istediğiniz yerli ve Avrupa ilâçları bulunur. Resmî hususî müessesata azamî kolaylık gösterilir. Balık yağı kilosu 85 kuruştur. Ulus, Halk sineması sırasında. Telefon 2018 1—613

Krem Balsamin

Kumral, Sarışın, Esmer her tene tevafuk eden yegâne sıhhî kremlerdir. Cildi besler. Çil, Leke ve sivilceleri kâmilen izale eder. Yarım asırdanberi kibar mahfillerin takdirle kullandıkları sıhhî güzellik kremleridir.

KREM BALSAMİN 4 ŞEKİLDE TAKDİM EDİLİR

1 — Krem Balsamin yağlı, gece için pembe renkli
2 — Krem Balsamin yağsız, gündüz için, beyaz renkli
3 — Krem Balsamin acı badem, gündüz için beyaz renkli
4 — Krem Balsamin acı badem, gece için, pembe renkli.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ. — Beyoğlu, İstanbul

1—30

YENİ SİNEMALAR HALK

BUGÜN BUGECE

Yeni bir ses yıldızı olan **ERNA SACK**ın meşhur alman komiği **PAUL KEMP** ile çevirdiği Almanca sözlü ve şarkılı

NİS ÇİÇEĞİ

Fevkalâde bir müzik - neşe ve kahkaha

Seanslar: 2,45 - 4.45 - 6.45 Gece 21 de

Bugün saat 1 de Talebe matinesi

1—591

BUGÜN BUGECE

Hissî - Cazip ve heyecanlı aşk sahneleriyle dolu mevsimin en büyük şaheseri

BİR SAADET GECESİ

Baş Rollerde:

Charles Boyer — Jean Arthur

Programa ilâveten: Japonlar tarafından batırılan **PANAY** zırhlısının intibaları

Seanslar: 2.30 - 4.30 - 6.30 Gece 21 de

Bugün saat 1 de Talebe matinesi

Hediyelik eşyanızı bizden alın!

Halil Naci Mıhçıoğlu Ankara Merkezi: Anafartalar caddesi. Telefon: 1230
Şubesi: Ankara Bankalar caddesi. Telefon: 2619 595

Şekerlerinizi Anafartalar caddesi şekerci Ali Uzundan alınız

665